

Torsås
kommun

Översiktsplan 2040

*Torsås kommuns
översiktsplan PDF*

Välkommen till Torsås kommuns översiktsplan i PDF-format!

Se gärna den digitala versionen: [Torsås kommuns Översiktsplan 2040](#)

Försättsblad

Titel: Torsås kommuns Översiktsplan 2040

Beslutad av: Kommunfullmäktige

Antagen: 2025-12-15 §139

Laga Kraft: 2026-01-05

Ansvar för revidering: Bygg- och miljöförvaltningen

Giltighetstid: Minst en gång varje mandatperiod ska en bedömning göras kring behovet av att uppdatera översiktsplanen.

Planen ersätter: Översiktsplan för Torsås kommun 2010 (Laga kraft 2011)

Torsås
kommun

Innehållsförteckning

1. Inledning	4	3.3 Övriga allmänna riktlinjer.....	31
1.1 Vad är en översiktsplan?.....	4	3.4 Strandskydd.....	40
1.2 Processen	5	3.5 Jordbruksmark	41
1.3 Bakgrund.....	5	4. Karta.....	43
1.4 Läsanvisning	6	4.1 Karta	43
1.5 Uppdrag – ny översiktsplan.....	6	5. Miljökonsekvensbeskrivning	45
1.6 Hållbar utveckling	7	5.1 Miljökonsekvensbeskrivning	45
1.7 Mellankommunala frågor.....	10	5.2 Hållbarhetsbedömning.....	46
2. Utvecklingsstrategi	14	6. Underlag.....	47
2.1 Målbild 2040.....	14	6.1 Dokument översiktsplan	48
2.2 Bebyggelsestrategi	16	6.2 Regionala planeringsdokument	50
2.3 Utvecklingsområden	19	6.3 Kommunala planeringsdokument.....	51
3. Värden och hänsyn.....	21	7. Bilagor	56
3.1 Riktlinjer för riksintressen	21		
3.2 Riktlinjer för miljökvalitetsnormer.....	28		

1. Inledning

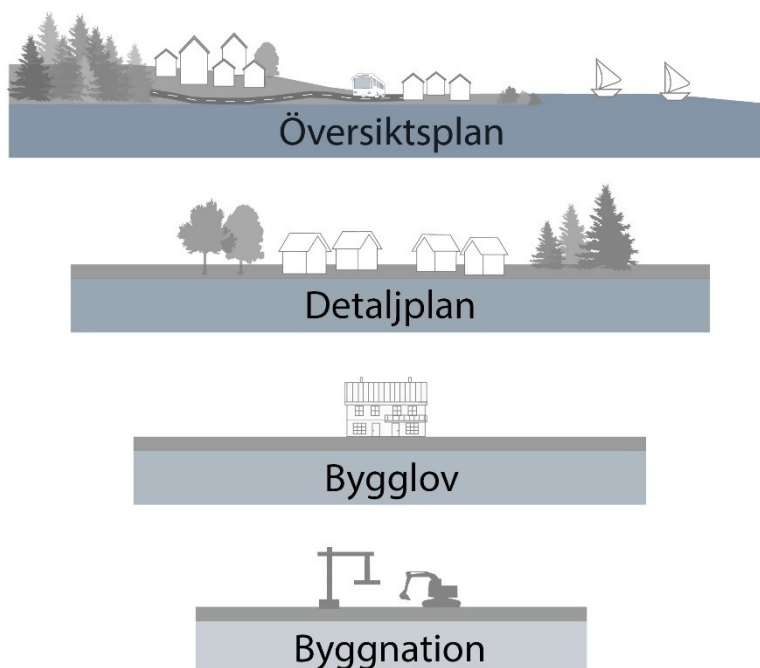
I detta inledande avsnitt kommer en bakgrund till översiktsplanering och uppdraget att ta fram en ny översiktsplan att presenteras.

1.1 Vad är en översiktsplan?

Översiktsplanering syftar till att planera för en god fysisk miljö. I översiktsplanen ska grundragen i användning av mark- och vattenområden redovisas. Översiktsplanen ska skapa förutsättningar för framtida förändringar men samtidigt säkerställa olika typer av bevarandevärden inom kommunen. Den ska visa hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. En översiktsplan ska även klargöra hur riksintressen och andra intressen säkerställs.

Enligt plan- och bygglagen ska alla kommuner ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunen. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande men ska fungera som vägledning för efterföljande beslut såsom detaljplanering och bygglov.

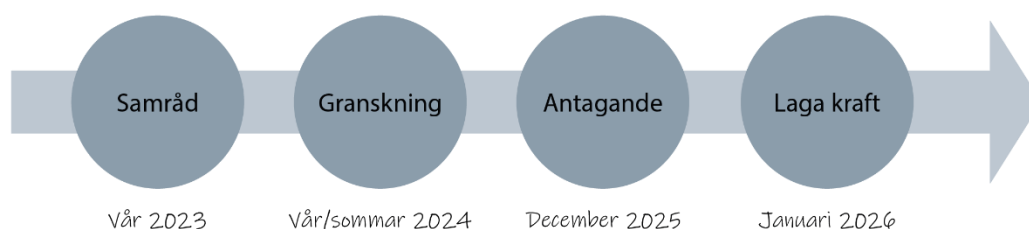

Illustrationen visar översiktsplanens roll i samhällsbyggnadsprocessen.

1.2 Processen

Planprocessen är indelad i fyra olika steg där det första steget i processen kallas för samråd. Ett planförslag togs fram inför samrådsskedet. Under våren 2023 genomfördes samrådet och förslaget gjordes tillgängligt för allmänheten, intresseorganisationer och myndigheter. Under samrådstiden bjöd kommunen in till ett antal informationsmöten. Samrådet syftar till att samla in synpunkter och material som ska arbetas in i det fortsatta planarbetet. Inkomna synpunkter från samrådet har sammanställts i en samrådsredogörelse där kommunen tagit ställning till revideringar.

Nästa steg i planprocessen kallas för granskning. Granskningen genomfördes under två månader vår/sommar 2024. Syftet med granskningen är att återigen göra förslaget till ny översiktsplan tillgängligt för allmänheten, intresseorganisationer samt myndigheter och samla in synpunkter. Inkomna synpunkter från granskningen har sammanställts i ett granskningsutlåtande där kommunen återigen tagit ställning till revideringar. Förslaget till ny översiktsplan bearbetas därefter en sista gång innan översiktsplanen slutligen kan antas i kommunfullmäktige. När översiktsplanen vunnit laga kraft börjar den att gälla.

Processen för framtagandet av Översiktsplan 2040.

1.3 Bakgrund

Utgångspunkten för översiktsplanen är att Torsås kommun ska nå kommunens vision;

**ETT GOTT LIV I EN
LIVSKRAFTIG KOMMUN**

Vision Torsås kommun

Det långsiktiga målet är att sträva mot en stabil befolkningsutveckling till år 2040. I kommunen finns närheten och livskvalité, havet, kusten, stränderna, slättlandet, sjöarna och skogarna.

Torsås är en landsbygdskommun där 60 procent av befolkningen bor i tätorterna medan 40 procent bor utanför. Det finns tillgång till snabbt bredband via fiber i hela kommunen. Det är viktigt att service finns kvar och kan utvecklas inom våra tätorter.

Kommunens vision bygger på ett samhälle med långsiktig hållbarhet både socialt, ekonomiskt och miljömässigt. I fokus står människorna som lever, bor och verkar i vår kommun. Utformningen av våra vardagsmiljöer har en viktig roll i hur fysiskt aktivt vårt vardagsliv blir. Genom en hållbar samhällsplanering skapas förutsättningar för bra levnadsvillkor genom tillgång till arbete, ekonomisk och social trygghet, fritidsaktiviteter, en trygg uppväxt för barn samt delaktighet och medinflytande. Vid samhällsplaneringen är det viktigt att alla människors nuvarande och kommande behov tillgodoses.

1.4 Läsanvisning

Torsås kommuns översiktsplan är digital och redovisas på en egen hemsida med texter, illustrationer samt en interaktiv karta. Interaktiv betyder att du kan klicka på kartan för att få fram information, zooma samt tända och släcka olika lager. Denna PDF innehåller samma texter och delvis samma bild- och kartmaterial som den digitala versionen, men för att titta på det interaktiva kartmaterialet så finns det endast i på den digitala versionens hemsida.

Länk: [Torsås kommuns Översiktsplan 2040](#)

1.5 Uppdrag – ny översiktsplan

Under 2017 fick bygg- och miljönämnden i uppdrag att ta fram en ny översiktsplan för Torsås kommun. Uppdraget kom från kommunfullmäktige och grundar sig i den aktualitetsförklaring som samhällsbyggnadsförvaltningen genomförde. Under varje mandatperiod ska ett beslut fattas om den gällande översiktsplanen fortfarande är aktuell eller om en ny behöver tas fram. Vid aktualitetsprövningen angav förvaltningen att

översiktsplanen från 2011 fortfarande är i stort aktuell samtidigt som nya förutsättningar tillkommit de senaste åren.

Nya förutsättningar som beaktas i förslaget till ny översiktsplan är exempelvis ny vägdragning av E22 förbi Bergkvara, etablering av ny kriminalvårdsanstalt strax norr om Söderåkra och en stark näringslivsutveckling i Kalmar och Karlskrona. Kommunen planerar därmed för fler invånare än vad prognoser anger. Dessutom finns flera nya underlag såsom kulturmiljö, naturmiljö och havsplanering som behöver inkluderas i översiktsplanen.

1.6 Hållbar utveckling

Med hållbar utveckling menas att tillfredsställa dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Hållbar utveckling brukar delas in i tre olika dimensioner som alla är beroende av varandra. Den ekologiska dimensionen är grundläggande för allt liv på jorden. Utan ett fungerande ekosystem och rent vatten finns det inga förutsättningar att skapa ett samhälle med social och ekonomisk hållbarhet i. De mänskliga rättigheterna och människans grundläggande behov finns i den sociala dimensionen. Den ekonomiska dimensionen handlar om att hushålla med både de mänskliga och materiella resurserna som återfinns i de andra två dimensionerna.

Det finns ett hållbarhetsprogram för Torsås kommun. Programmet syftar till att bidra till en gemensam bild och att vara vägledande för kommunens verksamheter, bolag och aktörer som är verksamma inom kommunen till ett hållbart Torsås.

[Länk till Hållbarhetsprogram](#)

Planindikatorer

Planindikatorer har tagits fram för att pröva planförslagets hållbarhet. Utgångspunkt för arbetet med att ta fram indikatorerna har varit de tre aspekterna ekologisk-, social- och ekonomisk hållbarhet som sedan knutits till hållbarhetsprogrammet. Planindikatorerna har varit ett verktyg för att mäta om respektive utpekat utvecklingsområde rör sig mot målet om en hållbar utveckling. Utöver dessa indikatorer finns en mängd mål och riktlinjer kring hållbar utveckling samt kommunens övriga planer och policys.

Hållbar utveckling	Hur?	Planindikatorer
Ekologisk hållbarhet	Hållbart resande Biologisk mångfald God status i vattenförekomster	- Avstånd till busshållplats - Gång- och cykelvägnät finns - Avstånd till naturområde (och eller vattenområde) - Möjlighet till lokalt omhändertagande av dagvatten
Social hållbarhet	Delaktighet och trygghet Meningsfull och aktiv fritid Goda uppväxtvillkor	- Möjlighet till bostäder med olika upplåtelseformer - Gatubelysning finns i närheten - Avstånd till friluftsområde (friluftslivsplan) - Avstånd till offentlig mötesplats (brett perspektiv) - Avstånd till kommersiell/offentlig service
Ekonomisk hållbarhet	Hållbar resursanvändning	- Avstånd/tillgänglighet till befintlig infrastruktur - Vägnät - VA-ledningar - Fiber - Fjärrvärme

Agenda 2030

FN:s 17 globala mål i Agenda 2030 utgör en vägvisare för att uppnå en långsiktigt hållbar utveckling – ekologiskt, socialt och ekonomiskt – fram till år 2030. I Torsås kommun har dessa mål länge varit en central del i arbetet för hållbar utveckling. Agenda 2030 har även varit vägledande i det fortsatta hållbarhetsarbetet och haft en viktig roll vid framtagandet av Översiktsplan 2040 och den tillhörande utvecklingsstrategin.

Sveriges miljömål

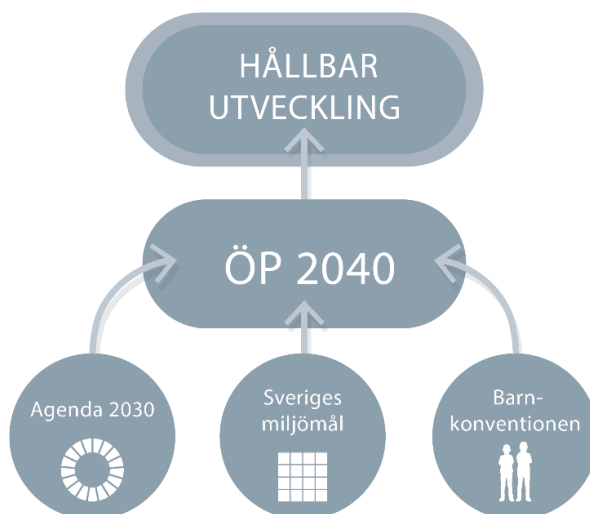
Sveriges miljömål är ett miljömålssystem som består av ett generationsmål, 16 miljökvalitetsmål samt ett antal etappmål. Syftet med målen är att bidra till genomförandet av den ekologiska dimensionen av de globala hållbarhetsmålen. Miljömålssystemet har antagits av Sveriges riksdag. Det främsta miljömålet i arbetet med översiktsplanen är en "god bebyggd miljö". I kommunen ska tätorter och den bebyggda miljön utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Det är viktigt att tätorter och byar utvecklas så att service kan bibehållas. Vår bebyggda miljö ska fylla människors och samhällets behov, erbjuda bra livsmiljöer och bidra till en hållbar utveckling.

Barnkonventionen

Konventionen om barnets rättigheter, som är lag i Sverige sedan 2020, beskriver alla människor under 18 års ålder till att vara barn. Barn saknar rösträtt, vilket gör att vuxna och samhället måste anstränga sig för att uppfylla deras behov och rättigheter för att främja den sociala hållbarheten i stort. Den fysiska miljön spelar en stor roll för uppfyllandet av barns rättigheter.

Torsås kommun har genom översiktsplanen en ambition att ge bra förutsättningar för barnfamiljer och åstadkomma en trygg miljö för barn att växa upp i. Barn, unga och framtida generationer utgör en viktig roll i den framtid som översiktsplanen ämnar skildrar och det hållbara samhälle som eftersträvas. Genom översiktsplanens roll som vägledande för efterkommande planering är det viktigt att uppmärksamma barns rättigheter i översiktsplanen. Detta för att säkerställa att barnperspektivet beaktas i

relevanta fall i den efterföljande planeringen och vid beslut om lov, genom exempelvis en barnkonsekvensanalys.

1.7 Mellankommunala frågor

Torsås kommun samverkar med grannkommuner och regionala aktörer i flera frågor som överskrider kommungränserna. Genom samarbete inom exempelvis vattenförsörjning, miljö, näringsliv och planering skapas bättre förutsättningar för hållbar utveckling - både lokalt och regionalt.

Bebyggelse och fysisk planering

Arbeten som ligger inom pendlingsavstånd till Torsås innebär en möjlighet att bosätta sig inom kommunen och pendla till grannkommunerna. Som exempel kan etablering av ny kriminalvårdsanstalt strax norr om Söderåkra, stark näringslivsutveckling i Karlskrona och Försvarmaktens utveckling i Blekinge bidra till fler invånare i kommunen. Kommunen har förberett för bostads- och verksamhetsutveckling genom att peka ut utvecklingsområden i hela kommunen.

Framtida bebyggelseutveckling i Brömsebro bör ske i samråd med Karlskrona kommun då samhället sträcker sig över båda sidor av kommungränsen.

Arbetsmarknad och pendling

Torsås ligger strategiskt mitt emellan två stora arbetsmarknadskommuner och har rimliga restider till både Kalmar och Karlskrona. Torsås har även bra pendlingsavstånd till Emmaboda kommun.

Lokal arbetsmarknadsregion är baserad på pendlingsflöden. Torsås tillhör LA-region Kalmar i vilken även Mörbylånga, Emmaboda, Nybro och Borgholm ingår. Den största pendlingen från Torsås till arbete utanför kommunen sker till Kalmar följt av Karlskrona. Karlskrona är den andra LA-regionen av stor betydelse för Torsås. I Karlskrona LA-region ingår även Olofström, Ronneby och Karlshamn. Tillgång till arbete med pendlingsavstånd från Torsås kommun i LA-regionerna Kalmar och Karlskrona är stor och kompletterar varandra utifrån branschbredd.

Näringsliv och turism

Torsås läge mellan de två tillväxtmotorerna Kalmar och Karlskrona ger goda förutsättningar för etablering av nya verksamheter. Företag i Torsås är också i behov av kompetensförsörjning från omkringliggande kommuner.

I samband med byggnation av förbifarten vid Bergkvara finns möjlighet att etablera verksamheter intill den nya infarten vid Bergkvara/Torsås med bra skyltläge. Kommunen pekar ut ett antal utvecklingsområden för verksamheter i angränsning till den nya infarten.

Färjetrafiken mellan Karlskrona och Polen innebär en internationell koppling i regionen med godstransporter och persontrafik.

Turismen är betydelsefull för kommunen då den ses som en möjlighet till att bli en mer attraktiv destination både för besökare och invånare. Kommunens strategiska läge medför en potential för att öka antalet besökare. Torsås är idag del av Region Kalmars länsturismgrupp och ingår också i ett regionsamarbete mellan Kalmar, Kronoberg och Jönköpings län. Ett fortsatt samarbete i regionen och mellan kommuner är mycket värdefullt för att kunna ta sig an gemensamma utmaningar på ett bättre och effektivare sätt.

Vatten och miljö

I dagsläget kommer det kommunala vattnet i Torsås kommun främst från Kalmar Vatten AB och härrör från Nybroåsen. Ett mellankommunalt samarbete är viktigt för att säkra dricksvattenförsörjningen i ett flergenerationersperspektiv. Kommunen avser upprätthålla samarbeten med Karlskrona kommun och Kalmar Vatten för att garantera leverans av kvalitativt dricksvatten.

Kommunens avrinningsområden följer i stor utsträckning kommungränsen men viss samverkan sker mellan Torsås kommun, Karlskrona kommun och Kalmar kommun. Detta arbete sker mycket utifrån samverkan i Bruatorpsåns, Grisbäckens och Brömsebackens vattenråd, Torsås kustmiljögrupp och närliggande vattenråd med flera.

Östersjön och miljön i Kalmarsund är en viktig mellankommunal fråga. Den bidrar med många ekosystemtjänster och är viktig för handel men också för regionens attraktivitet och besöksnäring. Torsås kommun är med i Kalmarsundskommissionen som genom olika insatser arbetar för att förbättra vattenkvaliteten i Kalmarsund. Fysisk planering och exploatering utmed kusten och i hamnen i Bergkvara bör med bakgrund av detta ske med hänsyn till dessa intressen.

Det finns en regional kustsamverkan mellan kustkommunerna i Kalmar, Blekinge och Gotlands län. Kustsamverkan syftar till att öka kunskapen om klimatets effekter på kusten. Arbetet handlar också om att regionerna ska stötta varandra i att anpassa samhället till ett förändrat klimat.

Energi och infrastruktur

Då vindkraft, framför allt visuellt, kan påverka stora områden kan eventuell framtida byggnation av vindkraftverk komma att beröra angränsande kommuner. Vid planering för utbyggnad av vindkraften, på land eller till havs, bör därför detta samordnas med angränsande kommuner.

Den planerade förbifarten för E22 påverkar inte bara Torsås utan även pendlings- och logistikflöden i angränsande kommuner. Projektet ger nya etableringsmöjligheter i området där mobilitetshuben ska etableras, vilket kan bidra till regional och lokal tillväxt.

Räddningstjänst och avfallshantering

Nio kommuner, Torsås, Borgholm, Emmaboda, Högsby, Kalmar, Mönsterås, Mörbylånga, Nybro och Oskarshamn ingår gemensamt i förbundet Räddningstjänst Sydost. Förbundets uppgift är att svara för räddningsverksamheten i området.

Torsås kommun ingår i kommunalförbundet Kretslopp Sydost som ansvarar för hanteringen av hushållens avfall, så kallat kommunalt avfall och för information gällande källsortering med syftet att minska mängden avfall. De åtta medlemskommunerna är Torsås, Kalmar, Mörbylånga, Nybro, Oskarshamn, Sävsjö, Uppvidinge och Vetlanda.

Regionala planeringsunderlag

Den regionala utvecklingsstrategin (RUS) tillsammans med den regionala transportplanen och regional besöksnäringstrategi belyser de mest väsentliga mellankommunala och regionala frågorna att ta hänsyn till i den kommunala planeringen.

2. Utvecklingsstrategi

I detta avsnitt presenteras kommunens strategi med bebyggelseområden som behövs för kommunens fortsatta utveckling. Torsås kommun har målet att sträva mot en hållbar befolkningsutveckling. Det är framförallt tätorterna Torsås, Söderåkra och Bergkvara som förväntas växa.

2.1 Målbild 2040

Målbilden illustrerar kommunens prioriteringar för framtida utveckling av kommunen fram till 2040. Kartan redovisar viktiga stråk, bebyggelseutveckling samt områden med hög prioritet i den fortsatta planeringen. Målbilden är vägledande för de ställningstaganden och avvägningar som finns i översiktsplanen, men också för kommunala ställningstaganden i den regionala transportplaneringen.

2.1.1 Bebyggelse

Tätorterna Torsås, Söderåkra och Bergkvara förväntas successivt växa. Kommunens inriktning är att det är i tätorterna den främsta bebyggelseutvecklingen för verksamheter och bostäder ska ske. I tätorterna ska den mesta servicen finnas och det är också där som den största delen av bostadsbebyggelsen och bebyggelse för verksamheter ska utvecklas. Till och från dessa ska det finnas goda möjligheter att ta sig med kollektivtrafik samt via gång och cykel. I kommunens mindre orter och byar kan också ny bebyggelse tillkomma.

Längs kusten finns intresse för nybyggnation samtidigt som naturen inom kuststräckan är känslig. Kommunen ska främja byggnation och ge möjlighet till förtätning men samtidigt ta hänsyn till kustzonens naturvärden.

2.1.2 Natur och friluftsliv

Torsås stora natur- och friluftsområden bidrar till kommunens attraktivitet. Ett antal större områden med särskilda kvaliteter för natur och friluftsliv pekas ut i målbilden. Dessa har stor betydelse för friluftslivet, naturupplevelser, biologisk mångfald samt för ekosystemtjänster. Det är viktigt att det värnas om dessa områden samtidigt som de kan utvecklas för att främja besöksnäring, landsbygdsutveckling, naturvärden och friluftslivet.

2.1.3 Kulturmiljö

Torsås kommun har flera områden med kulturmiljövärden som visar hur landskapet, bebyggelsen och samhället har utvecklats över tid. Det handlar bland annat om äldre bymiljöer, kustnära samhällen, kyrkplatser och jordbrukslandskap.

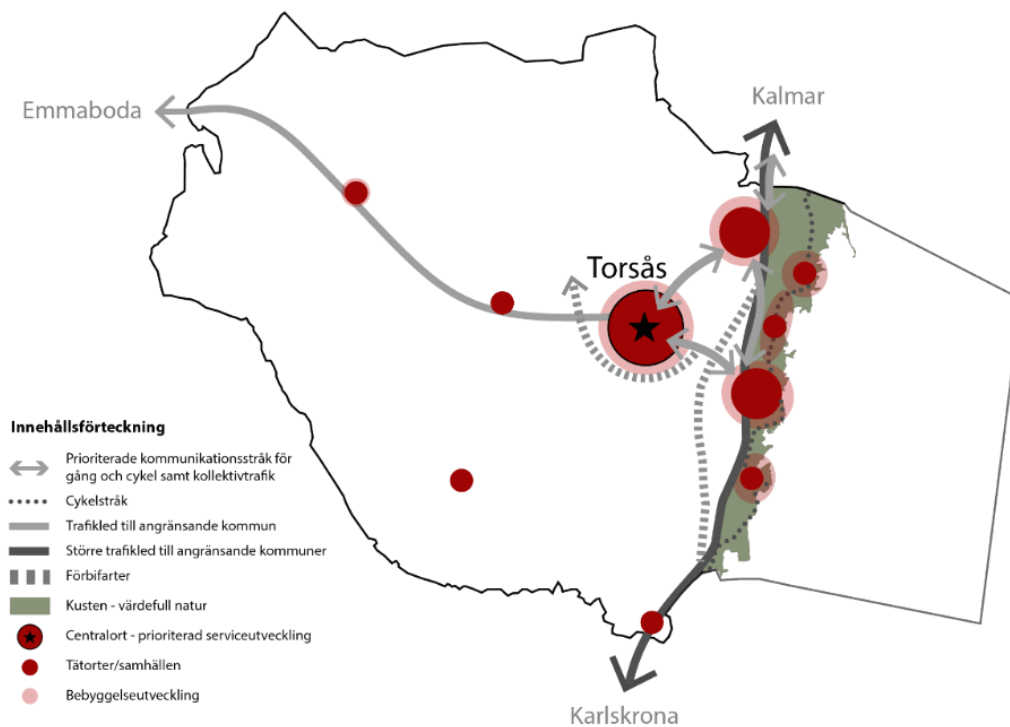
Målbilden är att dessa miljöer tas tillvara i planeringen och att ny bebyggelse och annan utveckling utformas med hänsyn till kulturmiljöns innehåll och sammanhang. Kulturmiljöerna kan också bidra till att stärka orternas identitet, skapa förståelse för platsens historia och stödja besöksnäring och lokal utveckling.

2.1.4 Kommunikationer

Kommunikationsstråken som visas i målbilden består av viktiga stråk för att koppla ihop kommunen med orter utanför kommungränsen. Målbilden visar även prioriterade gång- och cykelstråk mellan de befintliga tätorterna. En framtida utveckling av gång- och cykelnätet innebär en utbyggnad för att bättre binda ihop dessa orter men också möjliggöra arbetspendling till kriminalvårdsanstalten i Kalmar kommun.

En bred vägkorridor illustreras som förbifart väster om Bergkvara. För kommunen är det viktigt att denna förbifart byggs för att ta bort den vägbarriären som idag delar samhället Bergkvara.

Ytterligare en förbifart utanför Torsås illustreras för att avlasta samhället med den tunga trafiken och höja trafiksäkerheten. Sträckan är markerad söder om samhället från Bergkvaravägen till Gullabovägen och därefter norrut.

Målbild 2040 som illustrerar den önskade utvecklingen av Torsås kommun till år 2040.

2.2 Bebyggelsestrategi

Torsås kommun eftersträvar en hållbar bebyggelseutveckling vilket innebär att marken ska vara lämplig för ny bebyggelse med hänsyn till möjligheterna att ordna trafik, vatten och avlopp, avfallshantering med mera. Ny bebyggelse ska företrädesvis lokaliseras till befintliga orter och byar i enlighet med bebyggelsestrategikartan för att kunna uppnå en god hållbarhet och stärka befintlig service. Bebyggelsen ska lokaliseras med hänsyn till natur- och kulturmiljövärden. Nya byggnader ska placeras så att de innebär ett komplement av befintlig bebyggelsestruktur och för att inte medföra negativ påverkan på landskapsbilden.

Sverige har ett antal uppsatta miljömål och kommunen arbetar aktivt med planeringsförutsättningar för att uppnå en "God bebyggd miljö". I Torsås kommun är utgångspunkten att uppnå en hållbar samhällsplanering samt ett enkelt vardagsliv. Kommunen har ett förvaltnings- och bolagsöverskridande samarbete kring vatten i planering. Vid bebyggelseutveckling beaktas förutsättningar för god vattenkvalitet i våra vattenförekomster och hållbar

vattenförsörjning. Även klimatrelaterade risker är en central fråga i samhällsplaneringen i Torsås kommun.

2.2.1 Bebyggelse i tätorter och kustorter

Nybyggnation ska företrädesvis ske som förtätning inom eller i anslutning till befintlig bebyggelse i orterna/byarna för att motverka spridd bebyggelse längs kusten. Möjligheter ska ges för en blandad bebyggelse för bostäder och verksamheter med närhet till service, kollektivtrafik, gång- och cykelvägar, fiber och annan infrastrukturförsörjning. Nya detaljplaner ska arbetas fram med utgångspunkt i långsiktig hållbarhet. Bebyggelse, naturområden, omhändertagande av dagvatten och infrastruktur med mera ska samordnas så att genomförd detaljplan bidrar positivt till en hållbar planering.

2.2.2 Bebyggelse i kustområdet

Torsås kommun har ett attraktivt kustområde som är relativt obebyggt i jämförelse med många andra kommuner. För god markhushållning bör ny bebyggelse företrädesvis ske som förtätning i anslutning till befintlig bebyggelse. Ny bebyggelse ska följa rådande riktlinjer gällande höjda havsnivåer för att skydda bebyggelse mot översvämning. Kustorterna och kustområdet saknar i huvudsak separata gång- och cykelvägar och har begränsad tillgång till kollektivtrafik där närmsta kollektivtrafikstråket sträcker sig längs med E22.

Serviceutbudet är begränsat och finns mestadels tillgängligt under sommaren.

2.2.3 Bebyggelse på landsbygd och byar i inlandet

Ny bebyggelse bör lokaliseras i anslutning till befintlig bebyggelse. Kommunen är restriktiv mot nybyggnation på odlingsmark som inte ligger i anslutning till befintlig bebyggelse eller utbyggt tekniskt system. Vid utveckling av bebyggelse ska hänsyn tas till landskapsbilden samt natur- och kulturmiljövärden. Hänsyn ska i möjligaste mån tas till kulturhistoriska miljöer, historiska strukturer i landskapet, vägar, stigar, utblickar, vattendrag och grönstruktur. Landsbygden och byar i inlandet har begränsad kollektivtrafik som i huvudsak utgörs av närtrafik och skolskjuts. Närmsta service finns i tätorterna.

Inom kommunen finns ett antal obebodda hus som företrädesvis uppmuntras till utnyttjande.

2.2.4 Teknisk och fysisk infrastruktur

Vid nybyggnation eftersträvas möjligheterna att ansluta till kommunalt VA-nät framför lösning med enskilt avlopp.

Fiber finns utbyggt i hela kommunen. Ny bebyggelse lokaliseras med fördel längs med befintliga fiberstråk.

Kommunen har riktlinjer för större solcellsanläggningar, se avsnitt 3. Värden och hänsyn.

Trafikverket har beslutat om vägkorridor för förbifarten utanför Bergkvara tätort. Nu utreds den mest lämpliga vägdragningen inom korridoren. I väntan på den fastställda dragningen kan ingen ny bebyggelse lokaliseras inom korridoren.

Utvecklingen av ett sammanhängande gång- och cykelvägnät mellan kommunens tätorter kan förbättra tillgängligheten och öka trafiksäkerheten. Genom att koppla samman Torsås, Bergkvara, och Söderåkra med gång- och cykelstråk skapas bättre förutsättningar för hållbart resande i kommunen.

2.2.5 Kulturmiljöer

I den interaktiva kartan visas lager för områden med höga kulturmiljövärden som inventerats. Ett kulturmiljöprogram och en tätortsinventering har tagits fram och ska användas som redskap vid bebyggelseutveckling. Inom kommunen kan det finnas mindre områden med höga kulturmiljövärden eller byggnader som inte inventerats där hänsyn ska beaktas.

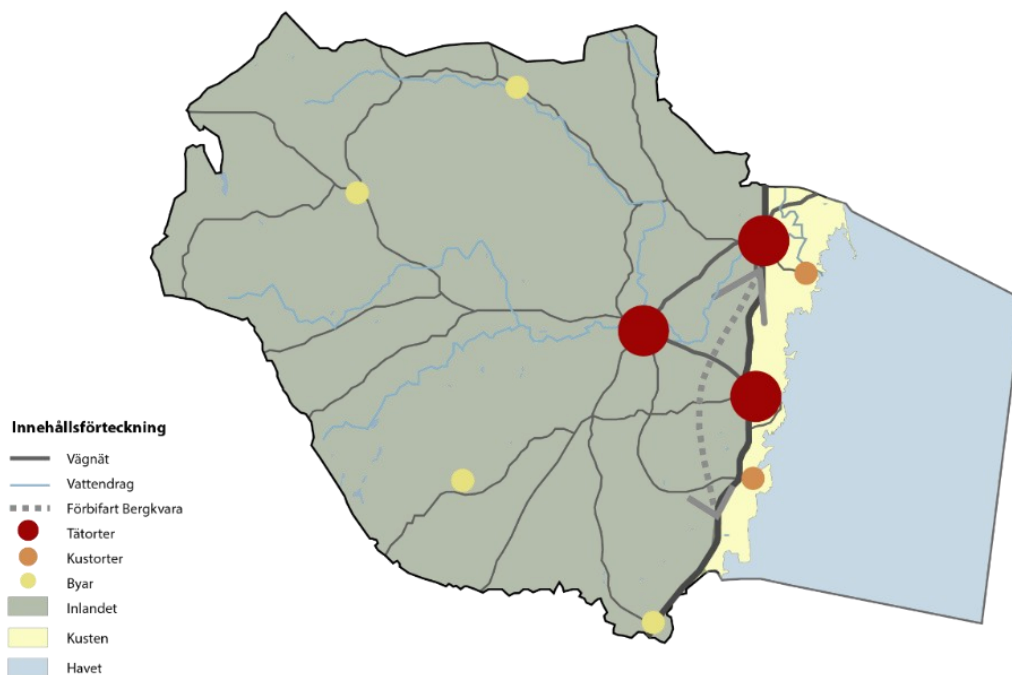

Bild för att illustrera bebyggelsestrategin för Torsås kommun.

2.3 Utvecklingsområden

Kommunens utvecklingsområden redovisas i lagret *Utvecklingsstrategi*, vilket visas i kartan. Därtill finns dokumentet *Utvecklingsstrategi* som redovisar och beskriver samtliga utpekade utvecklingsområden. Det är samma ställningstaganden som presenteras i den interaktiva kartan.

[Länk till Utvecklingsstrategi](#)

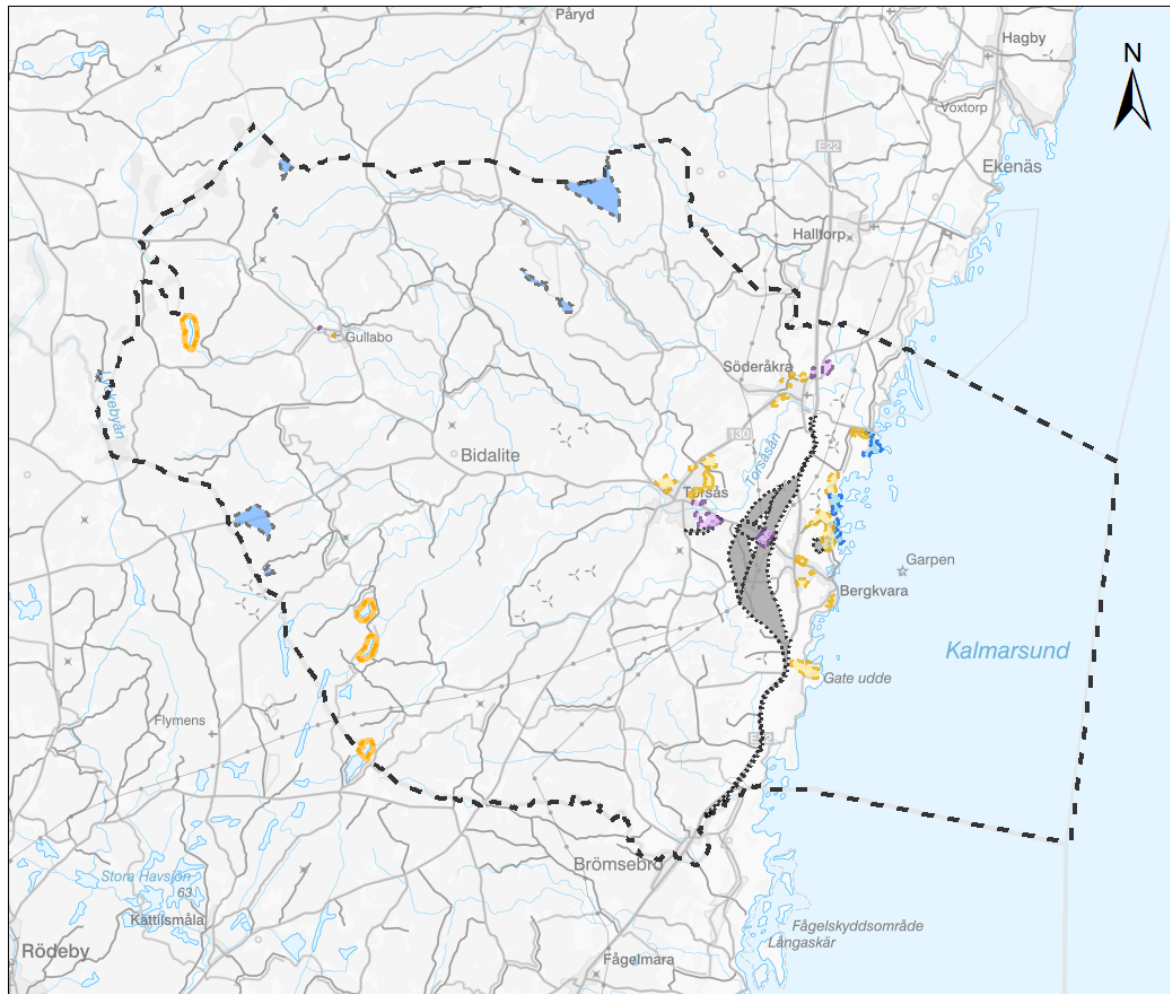
Kommunen pekar ut 28 utvecklingsområden runtom i kommunen. Av dessa pekas 21 områden ut för bostadsutveckling och 7 områden för utveckling av verksamheter.

Områden för bostadsutveckling pekas framförallt ut som förtätning inom kommunens tätorter. Utvecklingsområden för verksamheter pekas ut i Söderåkra, i anslutning till E22 samt mellan Bergkvara och Torsås i direkt anslutning till den nya vägdragningen av E22. Två utvecklingsområden för

verksamheter pekas också ut i Torsås i anslutning till befintliga verksamheter, det pekas även ut ett område i utkanten av Gullabo för verksamhet.

Utöver dessa har även utvecklingsområden för transport, infrastruktur och LIS-områden pekats ut i utvecklingsstrategi.

Utvecklingsstrategi

Karta som visar översiktsplanens utvecklingsstrategi och samtliga utvecklingsområden.

För inzoomade kartbilder och mer information om specifika utvecklingsområden se dokumentet Utvecklingsstrategi.

Teckenförklaring

- Planlagt utvecklingsområde för bostäder
- Utvecklingsområde för bostäder
- Utvecklingsområde för verksamheter
- Utvecklingsområde för LIS
- Utvecklingsområde för transport
- Utvecklingsområde för vindkraftverk
- Utvecklingsområde för VA-område
- Kommungräns

3. Värden och hänsyn

I detta avsnitt redovisas kommunens ställningstagande gällande riksintressen och andra hänsynsområden som finns inom kommunen. Här beskrivs hur kommunen avser att arbeta med och ta hänsyn till dessa intressen och aspekter. Se kartor i bilagor.

3.1 Riktlinjer för riksintressen

Kommunens generella utveckling avser att värna om riksintressena och säkerställa att dess värden inte påverkas negativt. Samtliga riksintressen beaktas mer ingående i varje enskild detaljplaneprocess.

3.1.1 Riksintresse för yrkesfisket

Riksintresseområdet avser ett område längs med kusten i hela Torsås kommun. Området avser ål, som är en rödlistad art. För fisket i södra Östersjön finns idag ett kvotsystem för att begränsa fisket och för ål finns också särskilda tillstånd. Kommunen anser att ekologiskt långsiktigt fiske och Östersjöns ekologiska status ska prioriteras framför konventionellt fiskebruk.

Planens påverkan

Översiktsplanen bedöms inte innebära påtaglig skada på riksintresset för yrkesfiske.

3.1.2 Riksintresse för energi

Riksintresseområdet avser ett område för vindkraft i Kalmarsund.

Torsås kommun ser positivt på att främja förnybar energiproduktion och avser att beakta områden som är av riksintresse för vindbruk. I dagsläget finns det ett område i kommunen som är av riksintresse för vindbruk, vilket är lokaliserat i Östersjön. Området är också av riksintresse för totalförsvaret.

Planens påverkan

Översiktsplanen bedöms inte innebära påtaglig skada på riksintresset för energi.

3.1.3 Riksintresse för kommunikation

I Torsås kommun omfattar riksintresset för kommunikation väg, luftfart och sjöfart. Dessa intressen ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller nyttjandet av dessa funktioner. Hänsyn behöver tas till de utpekade riksintressena vid förändringar och vid exploatering. Kommunen verkar för anläggandet av ny E22 som kommer bidra till ökad framkomlighet förbi Bergkvara. Riksintresset för kommunikation ska prioriteras framför annan verksamhet.

Torsås kommuns tre riksintressen för kommunikation:

E22

E22 är av särskild betydelse för regional eller interregional trafik. E22 ingår i Trafikverkets utpekade funktionella vägnät som även är rekommenderad väg för farligt gods. E22 ingår i det nationella kollektivtrafiknätet samt i det prioriterade vägnätet för långväga- och dagliga personresor och för godstransporter.

Civila flygplatsers MSA-yltor

Hela Torsås kommun täcks av de så kallade MSA-yltorna (minimum sector altitude, den lägsta flyghöjd som garanterar minst 1000 ft/300 meter över högst höjd inom området) från Kalmar Öland Airport och Ronneby Airport. Ytorna består av en cirkel med 80 kilometers radie som utgår från flygplatserna. Luftfartsverket och den aktuella flygplatsen ska höras vid planering av höga objekt.

Sjöfart farled

Farleden i Kalmarsund leder in till Bergkvara hamn.

Planens påverkan

Översiktsplanen bedöms inte innebära påtaglig skada på riksintresset för kommunikation. Utpekade utvecklingsområden för bostäder och verksamheter bedöms inte ha någon direkt påverkan på E22. De områden som ligger i dess närhet kommer i första hand angöras från andra vägar. Den

påverkan som kan uppstå är ökade trafikrörelser, påverkan bedöms vara ringa i förhållande till befintlig trafikmängd. Vid detaljplanering kommer hänsyn tas genom att tillräckligt avstånd hålls till E22 med hänsyn till buller, farligt gods-transporter och olycksrisker i allmänhet. Det byggnadsfria avståndet kommer beaktas vid planläggning och lovgivning.

Utvecklingsområden i form av kommunikationsleder som angränsar till E22 behöver utformas med hänsyn till riksintressena för att inte försvåra tillgängligheten eller inverka negativt på dess funktion. I översiktsplanen reserverar kommunen mark för i anspråkstagande och utbyggnad av en ny kommunikationsled för E22, vilket kommunen ser som positivt för riksintresset.

Översiktsplanen innehåller inte några höga objekt att det innebär ett flyghinder och medför därmed ingen negativ påverkan på kringliggande flygplatser. Vid en eventuell vindkraftsetablering kommer aktuella flygplatser att remitteras.

3.1.4 Riksintresse för totalförsvarets militära del

Vissa av totalförsvarets riksintressen kan redovisas öppet i översiktsplanen så som övnings- och skjutfält samt flygflottiljer, medan andra områden har sekretess. För hela Sverige gäller att Försvarsmakten ska höras för objekt högre än 20 meter utanför tätort och högre än 45 meter inom tätort. Vid avvägningar mellan olika riksintressen och även andra intressen ska totalförsvarets riksintressen ges företräde, i enlighet med 3 kap 10§ miljöbalken.

Påverkansområde väderradar

Hela Torsås kommun berörs av väderradarsystemet i Karlskrona. Vindkraftverk kan medföra störningar på väderradaranläggningar. Riksintresset för väderradar avser skydda sensorer och mottagare av väderdata. Det finns en nationell överenskommelse om att inga vindkraftverk ska uppföras inom en fem kilometers radie från en väderradar och att särskilda analyser ska genomföras inom en 50 kilometers radie.

Militär flygplats MSA-yta

Hela Torsås kommun täcks av MSA-ytan för Ronneby Airport. Ytorna består av en cirkel med 80 kilometers radie som utgår från flygplatsen. Försvarsmakten ska höras vid planering av höga objekt. I enlighet med riksintresset avser kommunen att begränsa uppförandet av höga objekt inom MSA-områden.

Påverkansområde lågflygning

Området används vid flygövningar på låg höjd. Höga objekt inom området kan påverka områdets värde.

Planens påverkan

Översiktsplanen bedöms inte innebära påtaglig skada på riksintresset för totalförsvaret. Vid planering och tillståndsgivning kan det finnas behov att samråda med Försvarsmakten.

3.1.5 Riksintresse för högexploaterad kust

Områden enligt 4 kap. miljöbalken är av riksintresse i sin helhet med hänsyn till de natur- och kulturvärden som finns i områdena. Exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön får komma till stånd endast om:

1. det inte möter på något hinder enligt 2–8 §§ och
2. det kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar områdenas natur- och kulturmiljöer.

Bestämmelserna utgör inte hinder för utvecklingen av befintliga tätorter. Kusten i kommunen ligger inom riksintresset. Riktlinjerna för riksintresset formulerades för att hushålla med värdefulla resurser och områden som var utsatta för starkt exploateringsstryck i syfte att bevaras. Inom området får fritidsbebyggelse komma till stånd endast i form av kompletteringar till befintlig bebyggelse.

Torsås kommun har gjort en översiktlig naturvärdesinventering enligt SIS-standard för att kartlägga mark med höga naturvärden, samt ett kulturmiljöprogram som redovisar områden med särskilt värdefulla kulturmiljövärden. Vid tillståndsgivning avser kommunen att beakta riksintresset i delar med höga natur- och kulturvärden.

Följande områden ligger inom riksintresseområdet:

Norra kusten

Område 8, 17 och 18

Bergkvara

Område 21–26

Södra kusten

Område 27

Planens påverkan

Den planerade exploateringen inom riksintresseområdet skulle kunna påverka områdets natur- och kulturvärden negativt om exploateringsgraden blir för hög. Planhandlingar ska vid behov belysa områdenas gestaltning och struktur. Riksintresset för högexploaterad kust ska beaktas.

Översiktsplanen avser inte i huvudsak fritidshusbebyggelse utan permanentbebyggelse. Riksintresset för högexploaterad kust med hänsyn till ny fritidshusbebyggelse bedöms inte vara lika relevant även om det inte går att förhindra att bostäderna endast används som fritidshus. En del av utvecklingsområdena, område 21–26 i Bergkvara, inom riksintresseområdet kan anses utgöra en komplettering av befintlig tätort med hänsyn till SCB:s definition 2020 utifrån folkmängd och definierad yta enligt Länsstyrelsernas webb-GIS.

3.1.6 Riksintresse för naturvård

Vid tillståndsgivning avser Torsås kommun att beakta de ekologiska värdena. Kommunen har gjort en översiktlig naturvärdesinventering enligt SIS-standard, för att kartlägga mark med särskilt höga naturvärden.

Inventeringen ska vara vägledande för att fatta beslut om hur exploatering och andra ingrepp ska vägas mot intresset att bevara ekologiska värden.

Riksintresse enligt 3 kap 6§ enligt miljöbalken

I Torsås kommun finns det två riksintresseområden för naturvård. Vid tillståndsgivning avser Torsås kommun beakta riksintressena i sin helhet.

Södra Kalmars moränskärgård

Naturvärdesinventering visar att det finns höga naturvärden inom delar av riksintresseområdet.

Degerhyltan

Degerhyltan är ett välbevarat jordbrukslandskap. I området förekommer slåtteräng och betade hagar där det återfinns art- och individrika växtsamhällen.

Riksintresse enligt 4 kap 8§ miljöbalken

Det finns fyra utpekade riksintresseområden bestående av Natura 2000-områden.

Natura 2000 är ett nätverk av EU:s mest skyddsvärda naturområden enligt 7 kap 27§ miljöbalken. Nätverket styrs av två direktiv.

- Fågeldirektivet (79/409/EEG) och
- Art- och habitatdirektivet (92/43/EEG)

I direktiven listas fåglar, andra artgrupper samt naturtyper som anses vara mest hotade inom EU:s medlemsarter. I Torsås kommun finns fyra Natura 2000-områden, samtliga omfattas av Art- och habitatdirektivet (SCI).

- Degerhyltan
- Strömby
- Örarevet
- Ekelunda

Naturvärdesinventeringen visar att två av fyra Natura 2000-områden har höga naturvärden utanför områdenas avgränsning, det gäller Natura 2000-områdena Degerhyltan och Örarevet. Torsås kommun avser i dessa fall beakta större områden än vad avgränsningen för Natura 2000-områdena omfattar.

Planens påverkan

Översiktsplanen bedöms inte innebära påtaglig skada på riksintresset för naturvård. En bedömning görs från fall till fall beroende på vilken påverkan som är aktuell.

3.1.7 Riksintresse för kulturmiljövården

Kulturmiljövårdens riksintressen syftar till att skildra landets historia och kan vara mycket varierande både i fråga om storlek och fysiskt uttryck.

Riksintressen kan representera olika slags miljöer och verksamheter från olika tidsepoker. Torsås kommun har två riksintresseområden för kulturmiljövården enligt 3 kap 6§ miljöbalken, vilka kommunen avser att betrakta i sin helhet. Kommunen avser att beakta sitt kulturmiljöprogram som ett komplement till riksintresset för att ge kulturmiljö större vikt då natur- och kulturvärden ska vägas mot andra intressen.

Södra Mörekusten

Vid tillståndsgivning avser kommunen beakta landskapets utformning, genom att bibehålla historiska kvarlevor av kommunikationsmiljöer och handelsplatser.

Gamla riksgränsen

Vid tillståndsgivning avser kommunen också att beakta landskapets utformning, genom att bibehålla historiska kvarlevor av kust- och odlingslandskapet, skansmiljöer och kommunikationsmiljöer.

Planens påverkan

Översiktsplanen kan påverka kulturmiljöer såsom det öppna odlingslandskapet längs med kusten. Hänsyn ska tas till kulturhistoriska miljöer i samband med framtagande av detaljplaner. Konsekvensutredningar kan komma att göras för kulturmiljön i de fall en detaljplan omfattar värdefulla kulturmiljöer som påverkas av ny bebyggelse eller förtätning.

3.2 Riktlinjer för miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormerna (MKN) anger vilken kvalitet på miljön som ska uppnås vid en viss tidpunkt och är juridiskt bindande. Miljökvalitetsnormerna syftar till att skydda människors hälsa och miljö. Utgångspunkten är att god status ska uppnås och att statusen inte får försämrast. Det finns miljökvalitetsnormer för vatten, omgivningsbuller, utomhusluft samt fisk- och musselvatten. Torsås kommun berörs av miljökvalitetsnormerna för vatten och utomhusluft.

3.2.1 Riktlinjer för vattenkvalitet

Riktlinjer

- Miljökvalitetsnormerna ska vara inkluderade som en grund i kommunens arbete med planering, utveckling och åtgärder inom alla relevanta verksamhetsområden.
- Kommunen ska säkerställa att tillräckliga utredningar genomförs vid planering och exploatering för att bedöma påverkan och minimera negativa effekter på närliggande vattenområden.
- Dagvatten ska i möjligaste mån omhändertas lokalt och inte belasta det kommunala ledningsnätet.
- Genom tillsyn av enskilda avlopp och miljöfarlig verksamhet ska utsläpp av näringsämnen och miljögifter till vattenförekomster minska.
- Kommunen ska arbeta för att fler våtmarker och andra vattenhållande åtgärder genomförs för att minska näringsläckage till Östersjön och förbättra markområdets naturliga förmåga att hålla vatten.

Miljökvalitetsnormer för vatten omfattar ytvatten (sjöar, vattendrag och kustvatten) samt grundvatten. Huvudregeln för miljökvalitetsnormen är att alla vattenförekomster ska uppnå god status. Detta betyder att ekosystemen i vattnet och dess närmaste omgivning fungerar på ett livskraftigt sätt och att ekosystemtjänsterna bibehålls. Dessutom får statusen inte försämrast utan det ska arbetas aktivt för att uppnå de krav på status som är ställda.

För ytvatten bedöms ekologisk och kemisk status. För grundvattenförekomster bedöms kemisk och kvantitativ status.

I Torsås kommun finns 23 klassade vattenförekomster varav 17 är vattendrag, 3 är kust, 0 är sjöar och 3 är grundvatten.

Status för ytvatten

Av de 17 vattendragen bedöms 15 ha måttlig ekologisk status och två ha otillfredsställande ekologisk status. Miljökvalitetsnormen för majoriteten av dessa vatten är att de ska uppnå en god ekologisk status senast 2027. Den största negativa påverkansfaktorn för vattendragens nuvarande klassning bedöms vara förekomsten av vandringshinder för fisk. Även påverkan från jordbruk anses vara en bidragande faktor till sämre status i många av vattendragen.

Allt kustvatten i Torsås kommun är klassat till måttlig ekologisk status. Detta på grund av de problem som finns med övergödning i hela södra Östersjön. Miljökvalitetsnormen för kustvattnet i Torsås kommun är att det ska ha en god ekologisk status år 2039.

Inga av ytvattnen i Torsås kommun uppnår god kemisk status vilket är fallet i samtliga ytvatten nationellt. Detta på grund av de förhöjda värden av kvicksilver och PBDE som kan ses överallt. Ingen klassning har gjorts på ytvattnen i Torsås kommun med dessa ämnen uteslutna. Miljökvalitetsnormen för ytvattnen i kommunen är att de ska uppnå en god kemisk status med undantag för tidigare nämnda ämnen.

Status för grundvatten

Statusen för grundvattnet i kommunen är bedömd på tre platser: kustområdet ”Kalmarkustens sandstensformation” samt grundvattentäkterna i Gullabo och Bidalite. Den kemiska och kvantitativa statusen för kustområdet bedöms som otillfredsställande. I Gullabo och Bidalite bedöms grundvattenförekomsterna ha god kemisk och kvantitativ status.

Mer information om miljökvalitetsnormer, de olika vattenförekomsterna och deras klassning finns på VISS.

[Länk till VISS](#)

3.2.2 Riktlinjer för bryggor

Riktlinjer

- Etablering av bryggor inom känsliga vatten- och naturområden kan ske om särskilda skäl finns.

- Kommunen prioriterar anläggandet av allmänna bryggor framför enskilda, för att begränsa hydromorfologiska hinder i vattenmiljön och säkerställa att kustlinjen är tillgänglig för så många som möjligt.
- Utformningen av nya bryggor ska harmoniera med den omgivande kustmiljön och kulturhistoriska värden.

Bryggor är en viktig del av kommunens kustmiljö och fyller flera funktioner, från att underlätta tillgången till vattnet för boende och besökare till att stödja fritidsbåtstrafik och rekreation. Samtidigt innebär anläggningar som bryggor ett ingrepp i naturmiljön som kan påverka både ekosystem och tillgängligheten för allmänheten.

3.2.3 Riktlinjer för luftkvalitet

Riktlinjer

- Kommunen ska ge invånare och verksamma förutsättningar att minska utsläppen i tätorterna genom att fortsätta utveckla gång- och cykelnätet samt arbeta för ett stärkt resande med kollektivtrafik.
- Fler hushåll ska om möjligt anslutas till fjärrvärmenätet för att minska utsläpp från ved- och pelletseldning.

Miljökvalitetsnormerna för utomhusluft omfattar flera luftburna ämnen, bland annat kvävedioxid, kväveoxider, svaveldioxid och partiklar (PM 10). Idag uppfylls alla miljökvalitetsnormer för luftkvalitet i Torsås kommun men kommunen behöver fortsatt arbeta för att bibehålla en bra luftkvalitet.

3.3 Övriga allmänna riktlinjer

3.3.1 Klimatpåverkan och klimatanpassning

Riktlinjer

- Ta fram en övergripande klimatanpassningsplan som identifierar vilka risker och sårbarheter kommunen har samt redogör för kort- och långsiktiga åtgärder.
- Nya byggnader och kompletterande bebyggelse ska utföras enligt rådande riktlinjer så naturligt översvämmande vatten inte skadar byggnadernas konstruktion.
- Offentliga miljöer och lokaler där framförallt barn och äldre vistas bör utformas med gröna strukturer i form av växtlighet och träd då det bidrar till skugga och lägre temperaturer under varma dagar.
- De negativa effekterna av höga vattenflöden och översvämningar ska begränsas genom anpassning, fysiska skydd samt säkerställande av avrinningsvägar och översvämningsbara områden.
- Användande av tekniker som bidrar till negativa utsläpp ska uppmuntras såsom konstruktioner i trä och solceller på tak om takvinkel regleras i detaljplan.

Klimatförändringarna medför en ökning av katastrofer och kriser, exempelvis översvämningar, torka och stormar. Ny teknik kommer sannolikt spela en viktig roll, både vad gäller att begränsa och hantera effekter av klimatiförändringar men det kommer inte lösa klimatkrisen på egen hand. Människors livsstilar och konsumtionsmönster har också betydelse för hur väl vi lyckas.

Kuststräckan är en utsatt del i kommunen. Blekinge- Kalmarkusten är låglänt där städer och samhällen i området är lokaliserade vid mynningen av större vattendrag där även höga flöden förväntas bli allt vanligare till följd av klimatiförändringarna. Dessa områden blir särskilt utsatta för översvämningar på grund av den kombinerade risken av höga flöden i vattendrag samtidigt som havsnivån stiger. I området är landhöjningen försumbar. Höga kultur- och naturvärden samt en hög andel byggnader i det kustnära området gör att området påverkas av översvämningar både i dagens klimat men även i ett framtida klimat.

Kommunens lokalisering vid kusten kan både betraktas som en tillgång och utmaning. Exempel på utmaningar är att skydda kustnära bostäder,

samhällsservice och infrastruktur. För att skydda samhället är det av stor vikt att kommunen arbetar förebyggande mot klimatförändringarna. Av dessa sker vissa under en längre period medan andra går snabbare och händer mer plötsligt vid extrema väderhändelser. Skyfall och översvämningar är exempel på sådana som går snabbare, eftersom intervallen för extrema väderhändelser kommer att förkortas och händer redan nu.

Kommunen har ett ansvar att genomföra anpassningsåtgärder i sin verksamhet men även att samverka med andra aktörer för att stärka samhällets motståndskraft. Kommunen ansvarar även för att ge underlag för åtgärder och informera om risker. Däremot ligger inte allt ansvar på det offentliga, de enskilda fastighetsägarna och verksamhetsutövarna ansvarar själva för att skydda sin egendom.

Översvämning och höga vattennivåer

För att hantera översvämningar, både från havet och från höga flöden i vattendragen, är det viktigt med en fungerande dagvattenhantering. Det behöver därmed finnas platser som tillåts att översvämmas, exempelvis delar av grönområden. I Torsås kommun är andelen hårdgjord yta förhållandevis liten, vilket är en fördel för att hantera översvämningar.

Även skyfall är en konsekvens av klimatförändringarna och behöver beaktas i planering. Dessa mängder vatten behöver hanteras på markytan och då är det en fördel med stor andel genomsläppliga ytor där vattnet kan infiltrera. Risken är annars att vattnet ansamlas i lågpunkter. Torsås kommun ställer och kommer fortsatt ställa krav på en fungerande dagvattenhantering vid detaljplanering för att behandla denna problematik.

För att undvika skador finns det behov av ett förebyggande arbete. Torsås kommun avser begränsa och ställa krav på nybyggnation inom riskområden för översvämningar. Intresset att bygga säkert och långsiktigt ska prioriteras framför intresset att bygga i kustnära lägen. Den fysiska planeringen måste därmed hantera frågor rörande lokalisering av bebyggelse, identifiera behov av skyddsåtgärder och ta hänsyn till skyddsavstånd redan nu och i framtiden.

Torka och värmeböljor

Vid detaljplanering avser kommunen beakta ökade risker med höga temperaturer genom att bevara befintlig grönska i så stor utsträckning som möjligt och vid behov kompensera med nya områden för vegetation som kan bidra till lägre temperaturer. Öppet vatten i form av exempelvis dagvattendammar motverkar också höga temperaturer. Särskilt inom planer för bostäder, skolor och omsorg är grönska som ger skugga viktigt.

Ras, skred och erosion

I delar av kommunen finns benägenhet för jordskred, risken bedöms dock som liten. Om det finns anledning att misstänka risk för erosion föreligger behöver det utredas vid exempelvis detaljplanering. Torsås kommun avser att anpassa platserns användning utifrån vad som är lämpligt. Riskerna kring ras, skred och erosion bedöms dock öka till följd av skyfall.

3.3.2 Naturmiljö

Riktlinjer

- Vid detaljplanering, byggande eller annan exploatering ska hänsyn tas till naturvärden i så stor utsträckning som möjligt.
- Planläggning ska föregås av en naturvärdesinventering i de fall naturområden berörs för att utreda hur växt- och djurliv påverkas, exempelvis hotade och rödlistade arter.
- Vid exploatering av natur ska om möjligt lämpliga kompensationsåtgärder genomföras.
- Tillkommande exploatering lokaliseras med fördel intill eller i närheten av redan exploaterade områden.

Torsås stora natur- och friluftsområden bidrar till kommunens attraktivitet och identitet. Ett antal större naturområden med särskilda kvaliteter för natur och friluftsliv pekas ut i målbilden. Dessa har stor betydelse för friluftslivet, naturupplevelser, biologisk mångfald samt för övriga ekosystemtjänster. Det är viktigt att det värnas om dessa områden samtidigt som de kan utvecklas för att främja besöksnäring, landsbygdsutveckling, naturvärden och friluftslivet.

Utöver områden som är av betydelse för friluftslivet, naturupplevelser och biologisk mångfald finns det flertalet skyddade områden, exempelvis Natura

2000-områden, naturreservat, biotopskyddsområden. Inom dessa områden avser kommunen ta hänsyn till och värna om de naturvärden som finns.

Kommunens, i många fall, unika naturmiljöer ska bevaras och utvecklas för att öka den biologiska mångfalden, stärka rekreationen, hantera klimatförändringar och reglera lokalklimatet. Även andra ekosystemtjänster ska bevaras och utvecklas i samband med kommunens utveckling. Att bibehålla och planera för en bra grönstruktur är att planera för hållbar utveckling och en hög livskvalitet i kommunen.

3.3.3 Havsområden

Riktlinjer

- Vid planläggning ska hänsyn tas till de naturvärden och naturmiljöintressen som finns inom havsområdet i Torsås kommun.
- De kulturmiljövärden som pekas ut i vattenområden inom kommunen ska beaktas.
- Rekreation och friluftsliv längs kusten ska främjas med varsamhet och omsorg för växt- och djurlivet i och omkring vattnet.

Torsås kust- och vattenmiljöer utgör en del av det som gör kommunen unik. Närheten till havet uppskattas av många och bidrar till livskvalitet och attraktivitet av såväl kommunens invånare som våra besökare.

Havsområdet i kommunen omfattas av flertalet riksintressen, naturreservat men också andra allmänna intressen som behöver säkerställas och tas hänsyn till. Havsområdena fyller många viktiga funktioner för djur, växter och människor genom ekosystemtjänster. Utmaningen är att kunna förvalta och utveckla dem inför framtiden samtidigt som nyttjandet av dem tenderar att öka.

Följande riksintresseområden berör havsområdet inom Torsås kommun. Dessa beskrivs mer ingående under [3.1 Riktlinjer för riksintressen](#).

- Riksintresse för energiproduktion i form av vindkraft
- Påverkansområde för totalförsvarets militära del - väderradar
- Riksintresse för naturvård - Södra Kalmars moränskärgård
- Riksintresse för kulturmiljö - Södra Mörekusten och Gamla Riksgränsen
- Riksintresse för yrkesfisket

Inom det havsområde som tillhör Torsås kommun finns följande utpekade naturmiljöintressen som omfattar områden i Kalmarsund förutom områden på land:

- Badplatser vid kusten
- Områden beskrivna i naturvårdsplanen Natur i Östra Småland
- Områden inom strandskydd längs med kusten
- Örarevets naturreservat och Natura 2000-område
- Fågelskyddsområden
 - Dessa är Svarta Höllar, Röske, Lökaskärs kläpp, Västragårdsör, Fimpan, Stackaskär

Det finns ett antal fornlämningar inom havsområdet i kommunen. Riksantikvarieämbetet har pekat ut områden kring kusten utanför Gunnarstorp och Brömsebackens utlopp som särskilt värdefullt vatten ur kulturmiljösynpunkt. Riksintressena för kulturmiljö omfattar även öar och havsområden. Huvudområden i kommunens kulturmiljöprogram omfattar havsområden är Garpens fyrplats, Bröms, Grisback, Gunnarstorp, Järnsidaområdet, Påboda och Påbonäs.

I Kalmarsund finns vattenförekomster i havsområdet i form av kustvatten och grundvatten inom som tillhör Torsås kommun. Dessa frågor hanteras under 3.2 Riktlinjer för miljö kvalitetsnormer.

Det finns mellankommunala och regionala sammanslutningar kring kustfrågor då Östersjön och Kalmarsund är ett viktigt mellankommunalt och regionalt intresse. Torsås kommun är med och medverkar i nätverk kring dessa frågor.

3.3.4 Kulturmiljö Riktlinjer

- Planläggning ska föregås av en kulturmiljöinventering i de fall kulturhistoriskt värdefulla områden eller byggnader berörs för att utreda hur bebyggelse, landskapsbild och historiska samband påverkas.
- Vid exploatering av kulturhistoriskt känsliga miljöer ska om möjligt lämpliga anpassningsåtgärder genomföras för att minimera negativ påverkan och säkerställa att områdets karaktär bevaras.

- Tillkommande bebyggelse och infrastruktur bör lokaliseras med hänsyn till och i samklang med befintliga kulturmiljöer för att bevara kommunens historiska identitet och visuella sammanhang.

Torsås kulturmiljöer, med flera välbevarade bymiljöer, kyrkor, torpmiljöer och historiska handelsplatser, bidrar till kommunens attraktionskraft och identitet. Ett antal kulturhistoriska värdefulla områden och byggnader pekas ut i kommunens kulturmiljöprogram. Dessa har stor betydelse för lokal identitet, besöksnäring och berättelsen om kommunens historia. Det är viktigt att värna om dessa miljöer samtidigt som de kan utvecklas för att främja turism, lokal näringslivsutveckling och en levande kulturarvsmiljö.

Utöver områden och byggnader av kulturhistoriskt värde finns det flertalet skyddade objekt, såsom byggnadsminnen och riksintressen för kulturmiljövård. Inom dessa områden avser kommunen att ta hänsyn till och värna om de historiska värden som finns.

Kommunens unika kulturmiljöer ska bevaras och utvecklas för att stärka lokal identitet, skapa attraktiva livsmiljöer, främja besöksnäringen och bidra till en långsiktigt hållbar utveckling. Att bevara och integrera kulturmiljöer i samhällsplaneringen är en viktig del av att planera för en levande och attraktiv kommun.

3.3.5 Olycksrisk och säkerhet

Riktlinjer

- Planläggning ska ske med hänsyn till utpekade transportleder för farligt gods för att kunna säkerställa dess funktion och värde.
- Vid framtagande av detaljplan ska en riskutredning utföras om det bedöms föreligga behov.
- Gällande riktlinjer ska tillämpas vid detaljplanering gällande riskhantering intill transportleder för farligt gods.

När det gäller olycksrisker och säkerhet finns en mängd miljöaspekter att ta hänsyn till. För översiktsplanen begränsas bedömningen till trafikmiljöer, transportleder för farligt gods på vägar och ledningsnät för elförsörjning.

Utpekade vägar för farligt gods i Torsås kommun är E22, väg 130 samt väg 504. Vid anläggning av verksamheter som hanterar farligt gods avser kommunen

att verka för en lokalisering utanför tätorterna i anslutning till leder för farligt gods. För byggnation intill leder för farligt gods, utanför tätorterna, avser kommunen tillämpa skyddsavstånd. Inom tätorterna är det svårt att vidta samma skyddsavstånd, därmed avser kommunen att anpassa skyddsavstånden i kombination med andra åtgärder som exempelvis plank.

Ett säkerhetsavstånd ska hållas från bebyggelse i närhet till det regionala ledningsnätet, detta gäller även för enstaka nybyggnationer. De avstånd som ska tillämpas ska utgå från de rekommendationer som finns.

3.3.6 Förorenade områden

Riktlinjer

- Områden där mark, vatten eller sediment kan antas vara förorenade ska utredas och vid behov avhjälpas i samband med detaljplanering, bygglov eller andra exploateringsåtgärder.
- Förorenade områden ska kartläggas och genom tillsyn ska fortsatt spridning av föroreningar från dessa områden förhindras.
- I fortsatt arbete med potentiellt förorenade områden ska prioritering ske av objekt med högst risk samt objekt med risk för översvämning och höga flöden.

I Torsås kommun finns det flera områden som är förorenade med ämnen som kan vara skadliga för människors hälsa och miljön. Föroreningar sker i huvudsak genom utsläpp, läckage, spill eller vid olyckor. Föroreningar kan finnas i marken, grundvatten, ytvatten eller i sediment.

Föroreningar kan ha sitt ursprung i tidigare markanvändning. Områden som är potentiellt förorenade är ofta platser där det tidigare varit någon industri, verkstad, deponi eller annan miljöfarlig verksamhet. Att en plats inte identifierats eller konstaterats vara förorenad garanterar inte att den är fri från föroreningar.

Förorenade områden inom kommunen är till viss del inventerade men kommunen behöver fortsatt arbeta med dessa områden och få kännedom om vilka föroreningar som förekommer och dess utbredning. I Torsås kommun finns cirka 190 potentiellt eller konstaterat förorenade objekt. Av dessa är ungefär 60 inventerade och riskklassade enligt den så kallade MIFO-metodiken. Av dessa finns 16 objekt i riskklass 2 vilket betyder att de bedöms

utgöra en stor risk för människors hälsa och miljön. Inget objekt finns i riskklass 1 som betyder mycket stor risk.

3.3.7 Buller

Riktlinjer

- Vid planering av bostäder, men även för befintliga bostäder samt skolor, rekreationsområden och uteplatser ska kommunen verka för en bra ljud- och bullernivå.
- Nya verksamhetsområden ska inte skapa olägenhet för befintliga bostäder sett till buller. Dessa hänvisas i första hand till områden som redan är bullerpåverkade.
- Vid planering av nya bostadsområden ska dessa inte förläggas så det förhindrar för verksamheter att växa genom att bullernivåer blir för höga.
- Kommunen ska verka för att öka andelen gång-, cykel- och kollektivtrafik.

Buller är generellt sett ett folkhälsoproblem i dagens samhälle. I Torsås kommun är det främst buller från vägtrafiken och våra verksamheter/industrier som förekommer. Generellt sett går det än dock att påstå att kommunen har en låg bullernivå. Kommunens avsikt är att fortsättningsvis följa lagkraven samt beakta rekommendationer kring bullernivåer för att skapa goda boendemiljöer för kommunens invånare.

Det finns befintliga områden inom kommunen med bostäder som idag är utsatta för höga bullernivåer, exempelvis gäller det bostäder intill E22 men även bostäder längs med Allfargatan. Åtgärder för att begränsa och avhjälpa höga bullernivåer effektivt kan vara att sänka hastigheter, begränsa motortrafik eller omdragning av vägar. Förbifart Bergkvara kommer leda till att bullerbelastningen för de boende i Bergkvara kommer minska markant och bidra till bättre boendemiljöer.

3.3.8 Miljöfarlig verksamhet

Riktlinjer

- Vid etablering av nya miljöfarliga verksamheter som kan orsaka störningar ska platser som ger minsta möjliga störningar för närboende och inverkan på miljön väljas för att minimera påverkan på människors hälsa och kringliggande miljö.
- På platser där miljöfarliga verksamheter redan finns lokaliserade är det viktigt att risken för olägenhet minimeras exempelvis genom att annan bebyggelse undviks alternativt sker med tillräckligt skyddsavstånd eller skyddsåtgärder.
- Negativ påverkan från ett förändrat klimat ska beaktas och hanteras vid befintliga och framtida utveckling av miljöfarlig verksamhet.

Miljöfarlig verksamhet är all användning av mark, byggnader eller anläggningar som kan medföra olägenhet för människors hälsa eller på miljön. Utifrån de risker som verksamheten bedöms orsaka kan det finnas krav på att det görs en anmälan eller att tillstånd söks. Det finns också miljöfarliga verksamheter som varken kräver anmälan eller tillstånd.

Det finns ett fåtal tillståndspliktiga verksamheter inom kommunen i form av större lantbruk, kommunala avloppsreningsverk samt en återvinningscentral för avfall. Det finns även ett SO-tal anmälningspliktiga verksamheter lokaliserade i kommunen som utgörs av små och medelstora industrier, lantbruk, verkstäder, vindkraftverk med mera. De flesta tillståndspliktiga och anmälningspliktiga verksamheterna är lokaliserade i anslutning till tätorterna.

Undantaget är lantbruk och vindkraftsverk som är utspridda på landsbygden.

3.3.9 Solceller

Riktlinjer

- Lämpliga platser för solceller kan vara i områden med god infrastruktur, industriområden, områden som ger en begränsad visuell påverkan eller platser där det kan kombineras med annat.
- Solceller bör inte lokaliseras till mark eller platser som är värdefulla ur ett kulturmiljöperspektiv eller som lämpar sig för annan verksamhet.

- Vid solcellsetableringar bör stor hänsyn tas till naturligt vatten och områden som innebär att känslig och värdefull natur påverkas.
- Kommunen ska verka för kombinerad markanvändning vid etablering av solcellsanläggningar på jordbruksmark eller i naturområden.

Kommunen ska främja för solcellsutbyggnad både på tak och mark. Det blir allt vanligare att låta privatpersoner installera solceller på sitt tak. Likväl blir det vanligare med stora solcellsparker, dessa kan ta enorma areal i anspråk och utgöra en stor visuell påverkan i landskapet. Solcellsparker har en relativt lång livslängd och det är därför avgörande vart de lokaliseras.

Torsås kommuns avsikt är att främja för hållbara energilösningar och bidra med riktlinjer kring den önskade utvecklingen av solcellsetableringar i kommunen. I det kommunala arbetet med samhällsplanering är det viktigt att tänka på att inte bygga bort möjligheten för privatpersoner att anlägga solceller på sitt tak. Planbestämmelser med taklutning som försvårar lönsamheten bör därför undvikas.

3.4 Strandskydd

Strandskyddet är till för att värna växt- och djurlivet och den biologiska mångfalden samtidigt som det ska tillgängliggöra strandzoner för allmänheten.

Det generella strandskyddet gäller vid hav, sjöar och vattendrag i hela landet, enligt 7 kap. 13 § miljöbalken. Det omfattar land- och vattenområden 100 meter på land och 100 meter ut i vattnet från strandlinjen vid normalvattenstånd. Länsstyrelsen kan för vissa vatten besluta att utvidga strandskyddsområdet till högst 300 meter.

Strandskyddet i sig utgör inte ett absolut hinder mot exploateringar. En bedömning måste dock göras i varje enskilt fall huruvida åtgärden är förenlig med strandskyddets syften och om det finns särskilda skäl för att upphäva strandskyddet eller medge dispens från det. I samband med upphävandet av strandskyddet görs en bedömning om intresset för den planerade åtgärden på den aktuella platsen väger tyngre än strandskyddets syften. Vilka särskilda skäl som kan gälla vid upphävande eller dispens från strandskyddet redovisas i 7 kap. 18 c - d §§ miljöbalken.

Torsås kommun har ett attraktivt kustområde som är relativt obebyggt i jämförelse med många andra kommuner. För god markhushållning bör ny bebyggelse företrädesvis ske som förtätning i anslutning till befintlig bebyggelse.

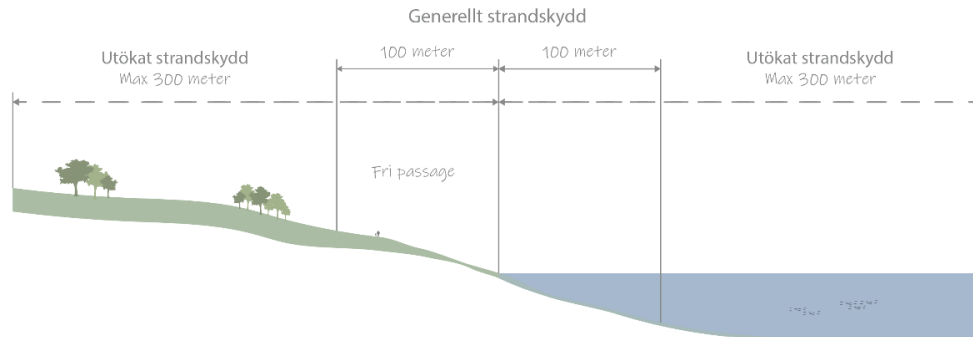

Bild som beskriver både det generella och utökade strandskyddet.

3.5 Jordbruksmark

Jordbruksmark är ofta attraktiv mark att exploatera för annan användning än livsmedelproduktion. Kalmar län är en tillväxtregion med behov av mark till bland annat nya bostäder, industrier och infrastruktur, samtidigt som regionen har bland de mest produktiva jordbruksmarkerna i Sverige.

Med tanke på att en stor del av ansvaret för exploatering av jordbruksmark ligger på kommunnivå, finns en risk för att beslut endast tas utifrån ett lokalt perspektiv.

Brukningsvärdjordbruksmark

Jordbruksverket anser att all jordbruksmark som omfattas av en stödansökan kan betraktas som brukningsvärd. Även mark som tidigare har varit i bruk kan ses som brukningsvärd, även om den för närvarande inte används för jordbruksändamål.

3.5.1 Översiktlig lokaliseringsutredning för byggnation på jordbruksmark

Torsås kommun bedömer att det är ett väsentligt samhällsintresse att kunna bygga bostäder och samhällsservice inom eller i anslutning till tätorterna samt på landsbygden. Det ger en långsiktig hållbar och robust samhällsutveckling med förutsättningar att kunna ta sig till skola och arbete med kollektivtrafik, gång och cykel samt stärka befintligt serviceunderlag.

Varje tätorts utbyggnadsmöjligheter har bedöms för sig, då det är angeläget att samtliga tätorter i kommunen kan utvecklas enligt den utbyggnadstakt som översiktsplanen tar höjd för och för att hela kommunen ska utvecklas.

[Länk till Lokaliseringsutredning](#)

4. Karta

I detta avsnitt presenteras en karta med information om bland annat befintlig mark- och vattenanvändning, planerad utveckling och områden med särskilda värden.

Den interaktiva kartan finns på den digitala versionens hemsida.

4.1 Karta

Kartan (på den digitala versionens hemsida) är interaktiv vilket betyder att det går att zooma in och klicka på objekt i kartan för att ta del av mer information om enskilda områden och objekt. Det finns tre huvudlager i kartan:

Utvecklingsstrategi

Kommunens framtida utvecklingsplaner redovisas i detta lager.

Se även information som berör lagren tillhörande *Utvecklingsstrategi* under avsnitt [2. Utvecklingsstrategi](#). Även ett dokument har tagits fram som redovisar samtliga utvecklingsområden i kommunen. I dokumentet beskrivs aktuella områden samt kommunens ställningstagande om framtida planering. Det är samma ställningstaganden som presenteras i den interaktiva kartan.

[Länk till Utvecklingsstrategi](#)

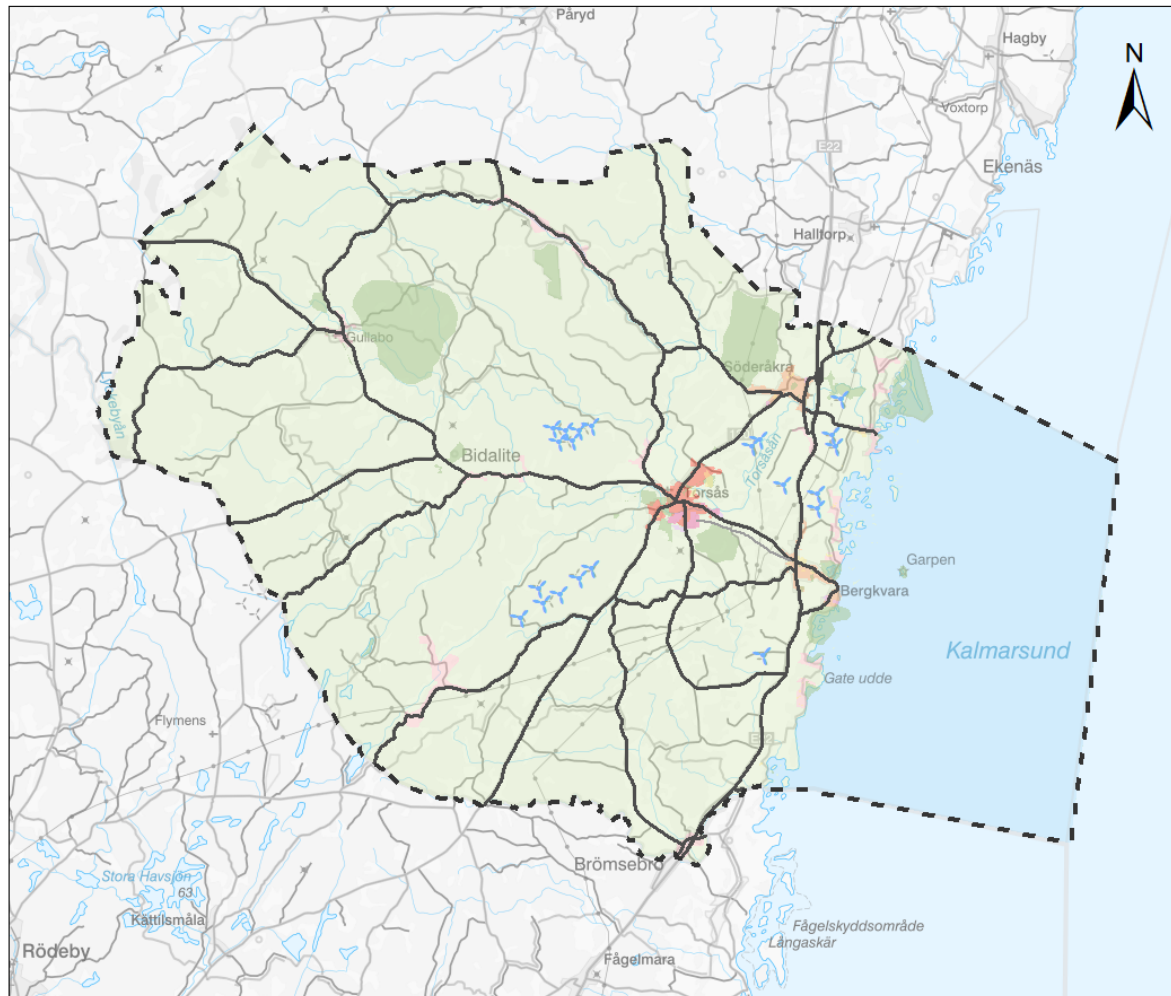
Värden och hänsyn

I detta lager redovisas områden med särskilda kvaliteter eller andra förhållanden som är viktiga att beakta vid samhällsplanering. Se även information som berör lagren tillhörande *Värden och hänsyn* under avsnitt [3. Värden och hänsyn](#).

Nuvarande mark- och vattenanvändning

Detta lager redovisar befintlig användning för mark och vatten.

Nuvarande mark- och vattenanvändning

Karta som visar nuvarande mark- och vattenanvändning i Torsås kommunen.

0 3 6 12 km

Teckenförklaring

Ortsområden

- Centralort
- Tätort
- Småort

Planlagt område för bostäder

Verksamheter

Landsbygd

Natur- och rekreationsområde

Vatten

Transport och infrastruktur

Gång- och cykelväg

Huvudvägnät

Vindkraftverk

Kommungräns

5. Miljökonsekvensbeskrivning

I detta avsnitt presenteras en sammanfattning av miljökonsekvensbeskrivningen.

5.1 Miljökonsekvensbeskrivning

Miljökonsekvensbeskrivningen beskriver de konsekvenser som översiktsplanen bedöms ha för mark och vatten. Framtagen översiktsplan bedöms svara upp väl mot målen i bostadsförsörjningsprogrammet vad gäller antalet områden för bostäder. Förtätning av befintliga orter stärker respektive ort som servicepunkt. De flesta av de föreslagna utvecklingsområdena är bra lokaliserade i förhållande till vägar inklusive gång- och cykelvägar samt kollektivtrafik men för några av områdena behöver gång- och cykelvägnätet byggas ut. Samtliga utvecklingsområden för bostäder har tillgång till rekreationsområden i direkt anslutning till området eller på promenadavstånd från området.

Den sammantagna bedömningen är att översiktsplanen tar tillräcklig hänsyn till naturmiljön, områden för rekreation och uppfyller människors behov av rekreationsområden på en översiktlig nivå. Ytterligare hänsyn kan tas vid detaljplanering av respektive områden.

Översiktsplanen bedöms ta hänsyn till miljökvalitetsmålen på olika sätt. Det är nästan oundvikligt att flera av miljökvalitetsmålen påverkas negativt vid en ökad exploatering men ytterligare hänsynstaganden, kompensationsåtgärder och förbättringar kan göras i detaljplaneskedet. Miljökvalitetsmålet "Giftfri miljö" påverkas positivt när sanering av föroreningar görs i samband med exploatering. Miljökvalitetsmålet "God bebyggd miljö" påverkas både positivt och negativt.

Åtgärdande av bristfälliga enskilda avlopp samt anslutning av enskilda avlopp till kommunala reningsverk bidrar till minskade utsläpp av näringsämnen till berörda vatten- förekomster vilket är positivt. Rening av dagvatten och en låg andel hårdgjorda ytor bidrar till att minimera påverkan på vattenförekomsterna.

Översiktsplanen bedöms medföra en negativ påverkan på miljön genom exploatering av jordbruksmark och den påverkan som kan uppstå på kulturmiljövärden och landskapsbilden i odlingslandskapet. Påverkan bedöms översiktligt som betydande vad gäller exploatering av jordbruksmarken medan bedömningen av påverkan på kulturmiljön och landskapsbilden är beroende av exploateringsgraden och hur bostadsmiljöerna utformas och anpassas till omgivningen.

[Länk till Miljökonsekvensbeskrivning](#)

5.2 Hållbarhetsbedömning

En hållbarhetsbedömning undersöker hur väl översiktsplanen tar hänsyn till ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet utifrån visionen om *ett gott liv i en livskraftig kommun*. Bedömningen utgår från kommunens hållbarhetsprogram. Den ekologiska hållbarheten handlar bland annat om hur vi kan resa och om vi värnar om våra vatten- och naturresurser. Den sociala hållbarheten kan handla om jämlikhet och delaktighet samt barns uppväxtvillkor. Ekonomisk hållbarhet handlar till exempel om att använda de resurser vi har på ett klokt sätt.

[Länk till Hållbarhetsbedömning](#)

6. Underlag

I detta avsnitt presenteras övriga dokument som tillhör översiktsplanen samt regionala och kommunala dokument som använts som underlag för översiktsplanen.

Följande dokument har legat till grund för framtagandet av översiktsplanen

Dokument översiktsplan

Följande dokument har tagits fram under planprocessen tillhörande översiktsplanen

- Samrådsredogörelse
- Granskningsutlåtande
- Länsstyrelsens granskningsyttrande
- Utvecklingsstrategi
- Miljökonsekvensbeskrivning
- Hållbarhetsbedömning
- Översiktlig lokaliseringsutredning för byggnation på jordbruksmark

Regionala planeringsdokument

- Regional utvecklingsstrategi
- Regional transportplan
- Besöksnäringstrategi

Kommunala planeringsdokument

- Torsås kommun strategisk plan
- Hållbarhetsprogram
- Naturvårdsprogram
- Folkhälsostrategi
- Bostadsförsörjningsprogram

- Kulturmiljöprogram och tätortsinventering
- Näringslivsstrategi
- Besöksnäringsstrategi
- Vatten- och avloppsplan
- Gång- och cykelplan
- Kartläggning av friluftsområden

6.1 Dokument översiktsplan

Samrådsredogörelse

Under samrådet inkom cirka 40 yttranden från myndigheter, föreningar, företag, privatpersoner med mera. Dessa synpunkter har sammanställts och kommunen tog ställning till revideringar inför granskningen. [Länk till Samrådsredogörelse](#)

Granskningsutlåtande

Efter genomfört granskningsskede sammanställdes de yttranden som inkommit från myndigheter, föreningar, privatpersoner med mera. Totalt inkom cirka 30 yttranden på granskningsförslaget. Dessa synpunkter är sammanställda och kommunen har återigen tagit ställning till revideringar av planförslaget inför antagande. [Länk till Granskningsutlåtande](#)

Länsstyrelsens granskningsyttrande

Länsstyrelsens har olika roller i den kommunala översiktsplaneringen, bland annat att avge granskningsyttrande. [Länk till Länsstyrelsens granskningsyttrande](#)

Utvecklingsstrategi

Ett dokument har tagits fram som redovisar samtliga utvecklingsområden i kommunen. I dokumentet beskrivs aktuella områden samt kommunens ställningstagande om framtida planering. Det är samma ställningstaganden som presenteras i den interaktiva kartan. [Länk till Utvecklingsstrategi](#)

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljökonsekvensbeskrivningen beskriver de konsekvenser som översiktsplanen bedöms ha för marken och vattnet. Enligt miljöbalken ska en strategisk miljöbedömning göras för planer vars genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Framtagande av en ny översiktsplan kan generellt antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Miljöbedömningsprocessen ska ske parallellt med översiktsplaneprocessen för att miljöhänsyn naturligt ska integreras i översiktsplanen. [Länk till Miljökonsekvensbeskrivning](#)

Hållbarhetsbedömning

En hållbarhetsbedömning undersöker hur väl översiktsplanen tar hänsyn till ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet utifrån visionen om *ett gott liv i en livskraftig kommun*. Bedömningen utgår från kommunens hållbarhetsprogram. Den ekologiska hållbarheten handlar bland annat om hur vi kan resa och om vi värnar om våra vattenresurser och om naturen. Den sociala hållbarheten kan handla om jämlikhet och delaktighet samt barns uppväxtvillkor. Ekonomisk hållbarhet handlar till exempel om att använda de resurser vi har på ett klokt sätt. [Länk till Hållbarhetsbedömning](#)

Översiktlig lokaliseringsutredning för byggnation på jordbruksmark

Lokaliseringsutredningen redogör för lagstiftningens huvudregler angående exploatering av brukningsvärd jordbruksmark och vad kommunen har för ansvar. I arbetet med översiktsplanen har kommunen tagit ställning sådana faktorer som direkt eller indirekt kan påverka jordbruksmark.

Lokaliseringsutredningen redogör även för hur förhållandet till jordbruksmarken ser ut i de olika tätorterna men även för landsbygden. [Länk till Översiktlig lokaliseringsutredning för byggnation på jordbruksmark](#)

6.2 Regionala planeringsdokument

Regional utvecklingsstrategi (RUS)

För att nå målbilden *Klimat att växa i* finns fyra prioriterade områden att utveckla:

- Delaktighet, hälsa och välbefinnande
- God miljö för barn och unga
- Hållbar samhällsplanering
- Stärkt konkurrenskraft

Till varje område hör strategier och planer som anger hur länets olika aktörer tillsammans ska arbeta. FN:s 17 globala hållbarhetsmål utgör ramen för det regionala utvecklingsarbetet. [Länk till Klimat att växa i: Regional utvecklingsstrategi för Kalmar län 2030](#)

Regional transportplan

Den regionala transportplanen har som utgångspunkt att prioritera åtgärder i transportsystemet som stödjer länets utvecklings- och tillväxtpotential, enligt den regionala utvecklingsstrategin.

I utvecklingsstrategin sätts viktiga frågor kring länets transportinfrastruktur i sitt regionala sammanhang och prioriteras utifrån regional nytta. I transportplanen översätts detta till konkreta prioriterade insatser. [Länk till Regional transportplan för Kalmar län](#)

Besöksnäringstrategi

Strategin är framtagen med visionen om att Kalmar län 2030 ska ha blivit en året-runt-destination och är tänkt att vara till hjälp för kommunernas framtagande av sina individuella turismstrategier. Grundpremisen för strategin är också att utvecklingen av besöksnäringen sker hållbart både ekonomiskt, miljömässigt och socialt. Visionen konkretiseras i tre mål:

- Ökat antal besökare september till maj
- Ökad lönsamhet för företagen
- Ökat engagemang i besöksnäring hos befolkningen

[Länk till Besöksnäringstrategi 2030](#)

6.3 Kommunala planeringsdokument

Torsås kommun har tagit fram ett antal program, strategier och policydokument. Nedan anges de handlingar som legat till grund för översiktsplanen. Tidigare dokument som är kopplade till översiktsplanering upphör att gälla.

Strategisk plan

Den strategiska planen har som syfte att utgöra grunden för att fastställa kommunens ekonomiska och strategiska mål. Planen har två övergripande mål som Torsås kommun har beslutat att arbeta utifrån, *Effektiv organisation* och *Hållbar utveckling*. Hur kommunkoncernen förväntas arbeta internt beskrivs i målet *Effektiv organisation* genom perspektiven processvärde, medarbetarvärde och ekonomivärde medan målet *Hållbar utveckling* handlar om hur det externa arbetet för medborgare och kunder ska bedrivas utifrån sociala, miljömässiga och samhällsekonomiska värden. Den strategiska planen ligger till grund för framtagandet av kommunens folkhälso-, näringslivs-, besöksnäringstrategi och även för kommunens hållbarhetsprogram. [Länk till Strategisk plan](#)

Hållbarhetsprogram

Hållbarhetsprogrammet är framtaget med syfte att vara vägledande för kommunens verksamheter, bolag och aktörer i deras arbete mot en mer hållbar kommun samt att ge en gemensam målbild. I programmet pekas fokusområden ut inom ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet och här beskrivs även kommunens strategier för att nå dessa mål.

[Länk till Hållbarhetsprogram](#)

Naturvårdsprogram

I naturvårdsprogrammet Natur i Torsås kommun beskrivs naturområden i kommunen med speciella värden. Programmet är tänkt att utgöra underlag vid Torsås kommuns översiktliga planering för mark- och vattenanvändning och att underlätta avvägningar mellan naturvärden och andra allmänna och enskilda intressen. I arbetet har särskilt värdefulla naturområden pekats ut som till exempel värdefulla våtmarker och värdefulla ängs- och betesmarker. Även skyddad natur i form av exempelvis naturreservat och biotopskydd men här nämns också skyddade arter som förekommer i kommunen. Utöver detta beskrivs tillgången på förnybara och icke förnybara naturresurser så som grundvatten och berg, grus och mineral. De områden som framkommit i naturvårdsprogrammet går att se i den interaktiva kartan. [Länk till Natur i Torsås kommun](#)

Folkhälsostrategi

Folkhälsostrategin är framtagen för att stärka förutsättningarna för hälsa och livskvalité för alla invånare i Torsås kommun oavsett bakgrund, förutsättningar eller kön. Den har som mål att ge en gemensam utgångspunkt och riktning för det övergripande folkhälsoarbetet i kommunen. Fem områden pekas ut som kommunens fokusområden:

- Delaktighet och inflytande i samhället
- Barn och ungas uppväxtvillkor
- Tobak, alkohol, narkotika, doping och spel (ANDTS)
- Psykisk ohälsa och självmord
- Jämställdhet

Tre av dessa är lyfta ur de elva nationella folkhälsomålen och de övriga två är från den regionala planeringen (RUS). [Länk till Folkhälsostrategi](#)

Bostadsförsörjningsprogram

För att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs och för att alla i kommunen ska leva i goda bostäder så har riktlinjer tagits fram. Riktlinjerna kopplar till den bostadsmarknadsanalys som kommunen genomfört och utifrån dessa har målsättningar och en

åtgärdsplan med tidsatta aktiviteter utarbetats. [Länk till Bostadsförsörjningsprogram](#)

Som ett tillägg till bostadsförsörjningsprogrammet finns ett uppdrag för en särskild utredning som utreder samhällseffekter av ny anstalt. [Länk till Samhällseffekter av en ny anstalt](#)

Kulturmiljöprogram och tätortsinventering

I kulturmiljöprogrammet Framtida minnen presenteras 22 huvudområden med kulturmiljöer som är representativa för Torsås kommun. Områdena har delats in i tre kategorier: *Tätort*, *Slätt- och kustbygd* och *Skogsbygd*. Varje huvudområde har sedan beskrivits utifrån miljön och dess kulturhistoriska värden. I varje huvudområde finns också beskrivet ett eller flera kärnområden (totalt 31 st) som även har tilldelats en kulturhistorisk värdeklassificering 1–3 utifrån dess värde i ett nationellt, regionalt och lokalt perspektiv. Här finns också utmärkt vilka områden som utgör del av eller ligger inom ett område för riksintresse för kulturmiljövården. Områden med höga kulturmiljövärden finns som ett lager i den interaktiva kartan. [Länk till Framtida minnen](#)

I samband med framtagandet av kulturmiljöprogrammet genomfördes också en tätortsinventering med syfte att fungera som redskap vid handläggning och planering. I arbetet har tätortsmiljöerna och dess byggnader inventerats med utgångspunkt i kulturhistorisk värdebedömning. [Länk till Tätortsinventering](#)

Näringslivsstrategi

Företagsutveckling och entreprenörskap, Kompetensförsörjning och utbildning, Digitalisering och infrastrukturutveckling, Hållbarhet och cirkulär ekonomi samt *Attraktiv platsutveckling för boende och företag* är fem fokusområden som Torsås kommun pekar ut för att nå det övergripande mål för Näringslivsstrategin: nya och befintliga företag ska kunna utvecklas och behålla sin livskraft. Näringslivsstrategin är en del i det strategiska arbetet som ska bidra till att:

- kommuninvånarna väljer att stanna kvar och trivas i kommunen,
- fler människor väljer att flytta till Torsås,

- befintliga företag utvecklas och växer inom kommunen,
- nya företag etablerar sig i Torsås samt att,
- Torsås blir en attraktiv destination för fler besökare.

Alla fokusområden och strategin i sin helhet beskrivs i näringslivsstrategin.

[Länk till Näringslivsstrategi](#)

Besöksnäringstrategi

Öka antalet besökare för en livskraftig växande besöksnäring i Torsås. Detta är målformuleringen för kommunens besöksnäringstrategi och tar likt näringslivsstrategin avstamp i visionen *Ett gott liv i en livskraftig kommun.*

Kommunen ska, för att nå detta, arbeta med fokus-områdena:

- Hållbar turism. Kommunen ska verka för en hållbar turism och hållbar tillväxt inom besöksnäringen genom att erbjuda kunskap, samverkan och inspiration.
- Tillgänglig information. Med digital och fysisk turistinformation möter vi besökarnas behov. Besöksservice ska utformas utifrån efterfrågan och förväntningar från besökarna.
- Platsutveckling. Turism och besöksnäring skapar attraktiva platser för besökare, boende, företag och investeringar. Ett starkare varumärke, ett gott värdskap och ett utbud som skapar besöksanledningar bidrar till målet att attrahera fler besökare.

[Länk till Besöksnäringstrategi](#)

Vatten- och avloppsplan

Kommunen har ett tematiskt tillägg till översiktsplanen för vatten och avlopp (VA-plan). Planen syftar till att skapa en hållbar dricksvattenförsörjning och avloppsvattenhantering i Torsås kommun och utgör ett stöd för strategiska beslut inom området. VA-planen innehåller en VA-policy, beskrivning av förutsättningarna för kommunal och enskild VA-försörjning, status i vattenförekomster utifrån miljökvalitetsnormer, åtgärdsplan samt områdesvisa ställningstaganden.

När översiktsplanen antas kommer det tematiska tillägget för vatten- och avlopp i sin nuvarande form att upphöra gälla. Strategiska delar har arbetats in i översiktsplanen genom bland annat utvecklingsområden för vatten och avlopp. Arbete pågår även med färdigställande av Vattentjänstplan för Torsås kommun som beskriver den långsiktiga planeringen för att tillgodose behovet av allmänna vattentjänster. Därutöver kommer kvarvarande delar av VA-planen att revideras genom översyn av bland annat policy och åtgärdsplan.

[Länk till VA-plan](#)

Gång- och cykelplan

För att minska utsläpp från vägtrafik och främja för ett mindre bilberoende samhälle, har Torsås kommun i en gång- och cykelplanen som mål att öka trafiksäkerheten och den upplevda tryggheten för att göra hållbara färdssätt som gång och cykel mer attraktiva. Ett mål som kan nås genom ett gent och sammanhängande huvudnät för gång- och cykeltrafik som kopplar samman viktiga målpunkter. Tillgängliga och säkra cykelparkeringar vid målpunkter och kollektivtrafikhållplatser är också avgörande för att underlätta valet av cykeln som färdmedel - från start till mål.

[Länk till Gång- och cykelplan](#)

Kartläggning av friluftsområden

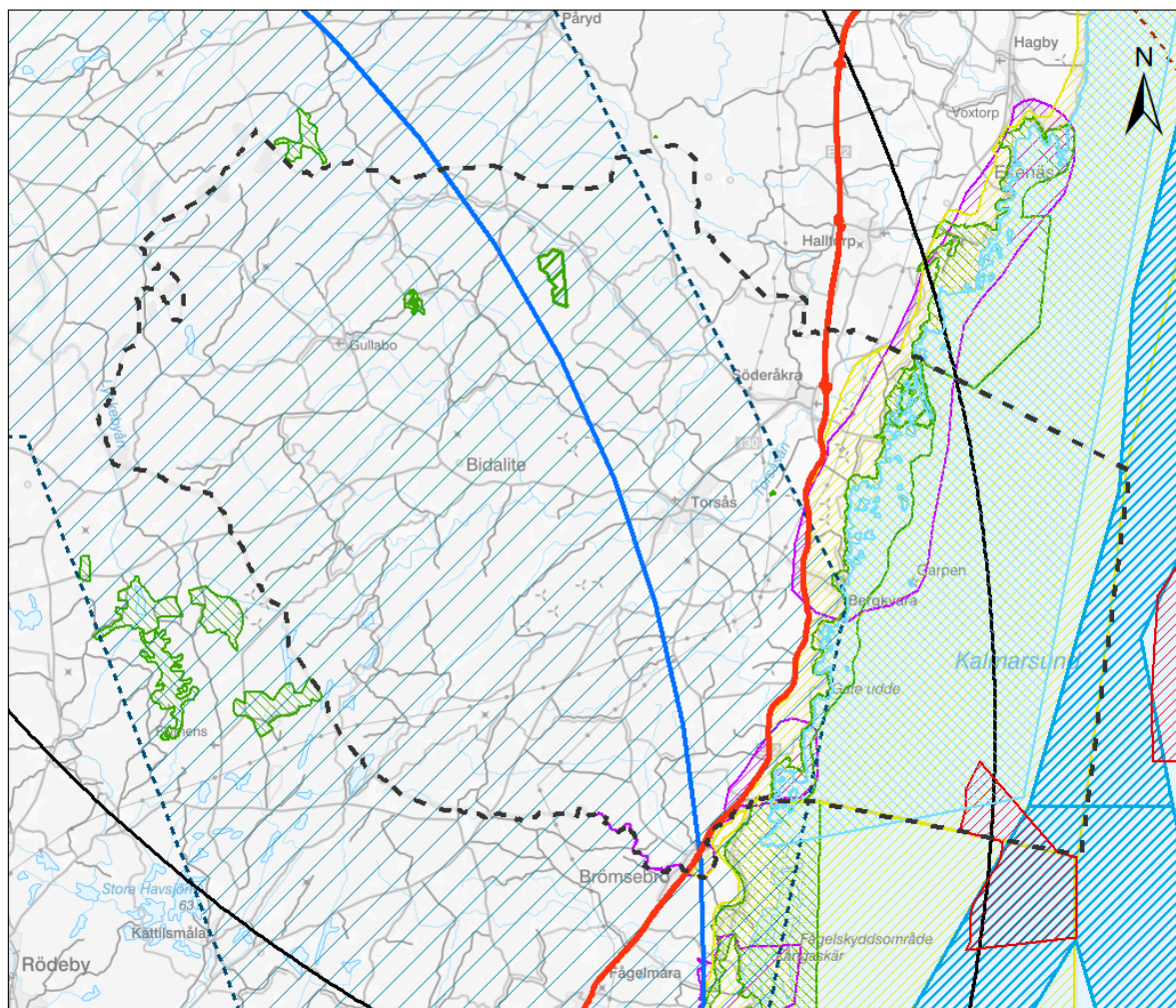
Torsås kommun har gjort en kartläggning av friluftsområden i kommunen. Syftet med kartläggningen har varit att bidra med underlag för kommunens fysiska planering likväl som för dem som arbetar med andra frågor så som natur- och kulturvård, friluftsliv, turism, utveckling på kommunal och regional nivå samt andra friluftsintrasserade. [Länk till Kartläggning av friluftsområden](#)

7. Bilagor

- Bilaga 1 Karta över riksintressen
- Bilaga 2 Karta över miljökvalitetsnormer för vatten - kemisk status för ytvatten och grundvatten
- Bilaga 3 Karta över miljökvalitetsnormer för vatten - ekologisk respektive kvantitativ status för ytvatten och grundvatten
- Bilaga 4 Karta över övriga värden och hänsyn – naturmiljö
- Bilaga 5 Karta över övriga värden och hänsyn – kulturmiljö
- Bilaga 6 Karta över övriga värden och hänsyn – miljö, hälsa och säkerhet

Bilaga 1

Riksintressen

Karta som visar samtliga riksintressen inom och gränsande till Torsås kommun.

Teckenförklaring

Riksintresse för yrkesfiske

Yrkesfiske

Riksintresse för energiproduktion

Energiproduktion

Riksintresse för kommunikation

Väg befintlig

Luftfart MSA

Sjöfart farled

Riksintresse för totalförsvarets militära del

Påverkansområde väderradar

MSA-område

Lågflygningsområde med påverkansområde

Riksintresse för högexploaterad kust

Högexploaterad kust

Riksintresse för naturvård

Naturvård

Riksintresse för kulturmiljövård

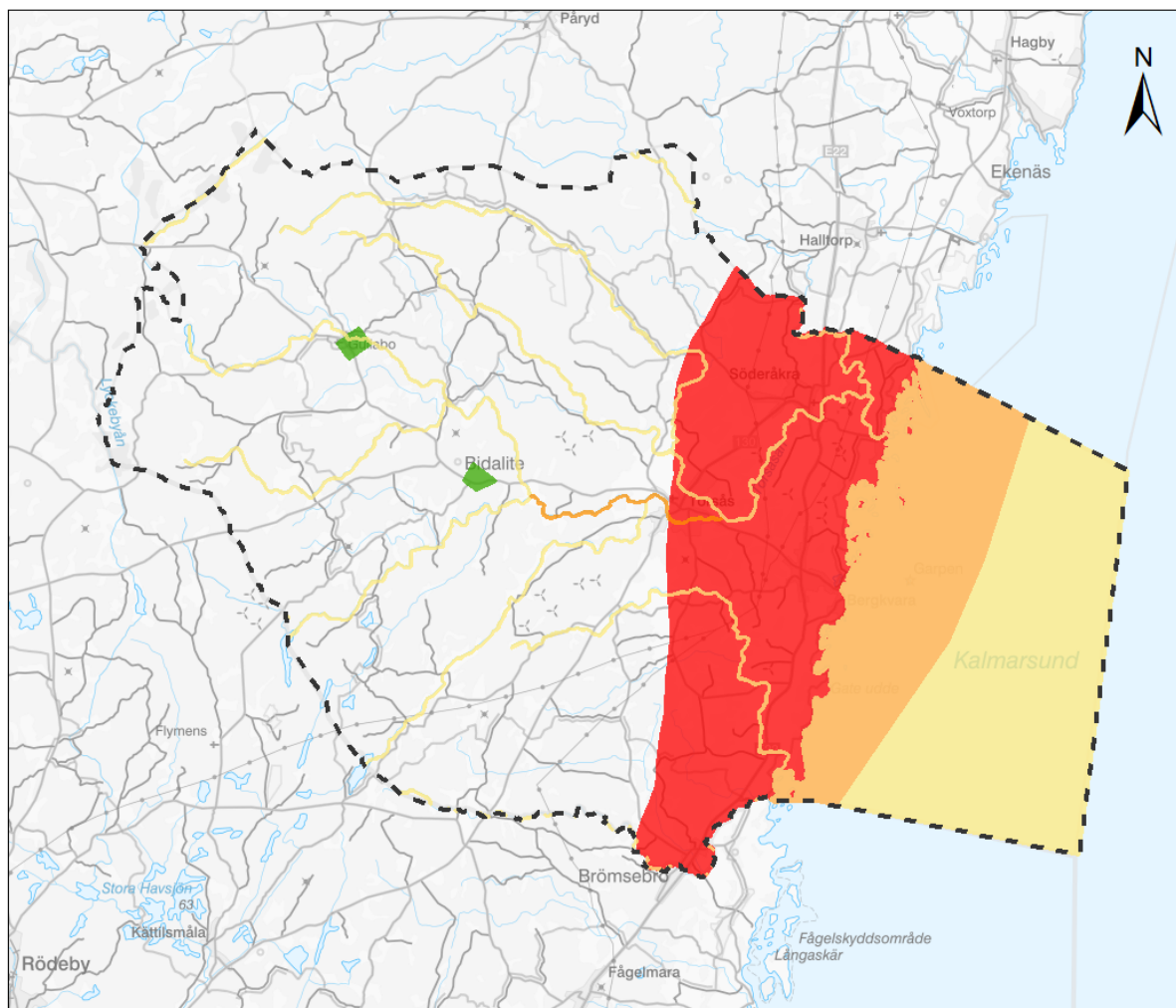
Kulturmiljövård

Natura2000

Kommungräns

Bilaga 2

Miljökvalitetsnormer för vatten

Karta som visar miljökvalitetsnormer för vatten ekologisk respektive kvantitativ status för ytvatten och grundvatten.

Teckenförklaring

Ytvatten ekologisk status

- Måttlig
- Otillfredsställande

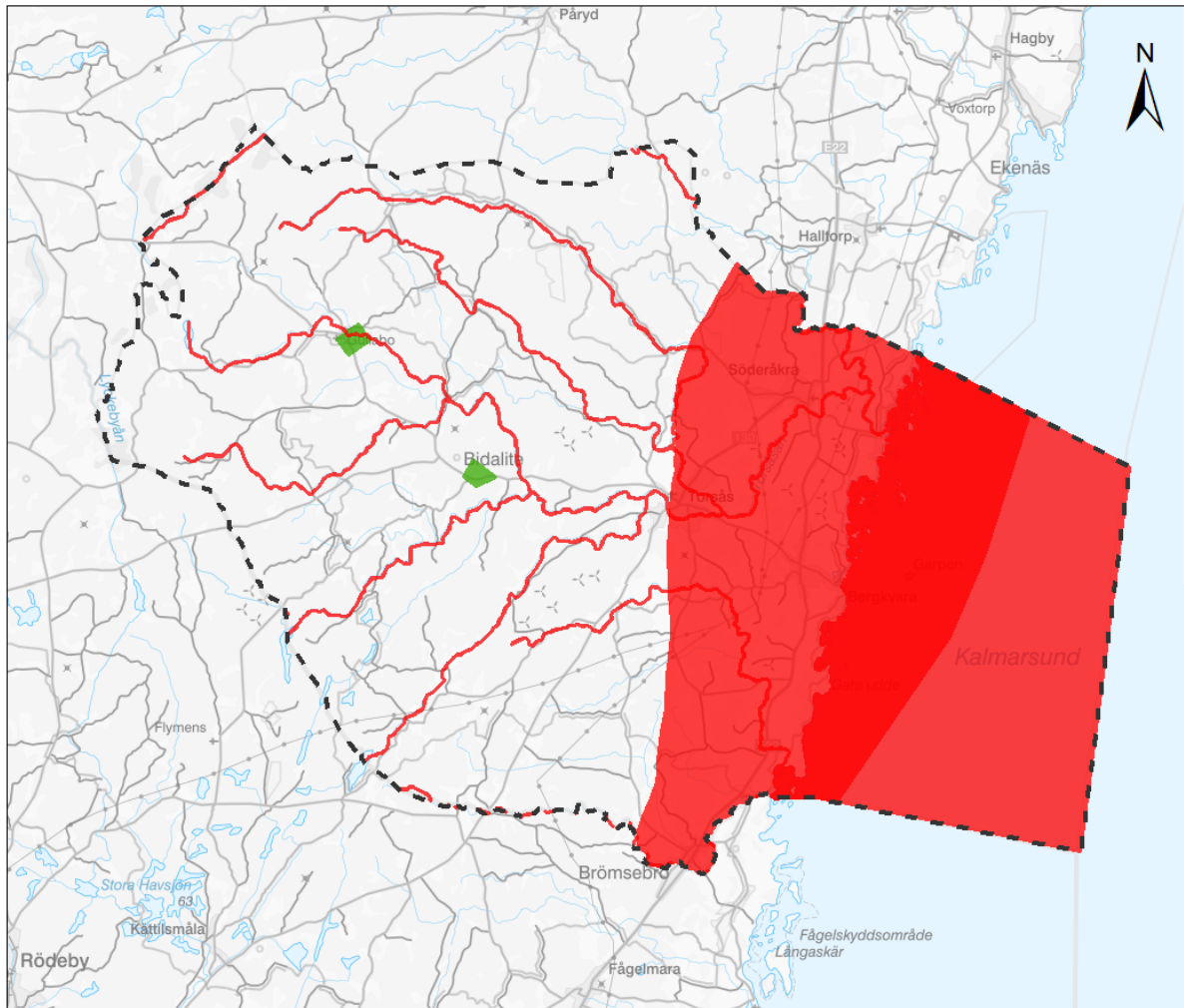
Grundvatten kvantitativ status

- Otillfredsställande
- God

--- Kommungräns

Bilaga 3

Miljökvalitetsnormer för vatten

Karta som visar miljökvalitetsnormer för vatten kemisk status för ytvatten och grundvatten.

0 3 6 12 km

Teckenförklaring

Ytvatten kemisk status

■ Uppnår ej god

Grundvatten kemisk status

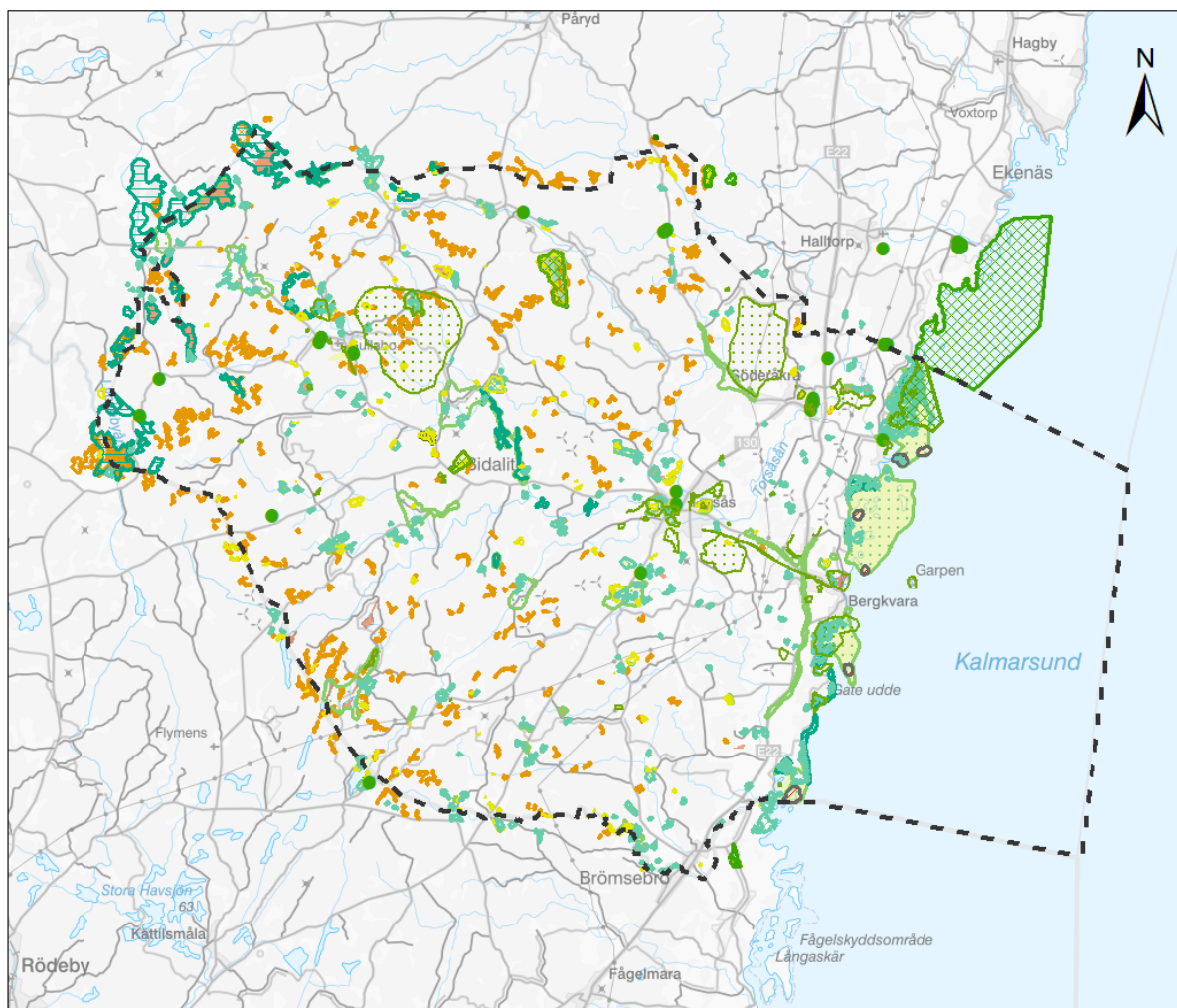
■ God

■ Otillfredsställande

--- Kommungräns

Bilaga 4

Övriga värden och hänsyn: Naturvärden

Karta som visar övriga värden och hänsyn i Torsås kommunen kopplat till naturmiljö.

Teckenförklaring

Friluftsliv

- Friluftsliv och rekreation

Kommunal naturvärdesinventering

- NVI-klass 1
- NVI-klass 2
- NVI-klass 3

Naturvärden

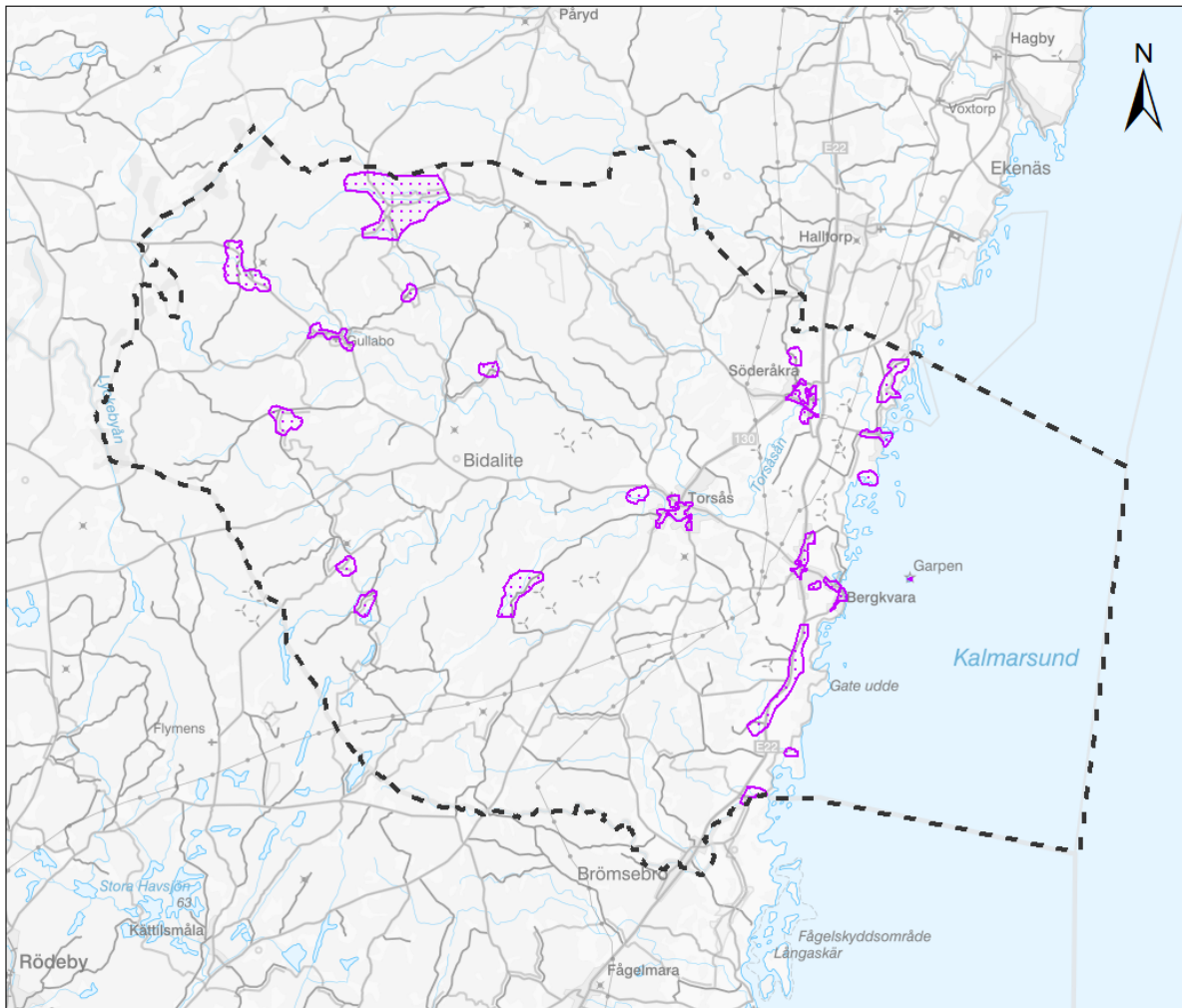
- Naturminnen (punkt)
- Naturminnen (yta)
- Objekt med naturvärden
- Naturreservat
- Äng- och betesmark
- Djur- och växtskyddsområden
- Nyckelbiotop
- Biotopskyddsområden

- Naturvårdsavtal
- Våtmarksinventering (VMI)
- Natur i Östra Småland
- Sumpskog

- Kommungräns

Bilaga 5

Övriga värden och hänsyn: Kulturmiljö

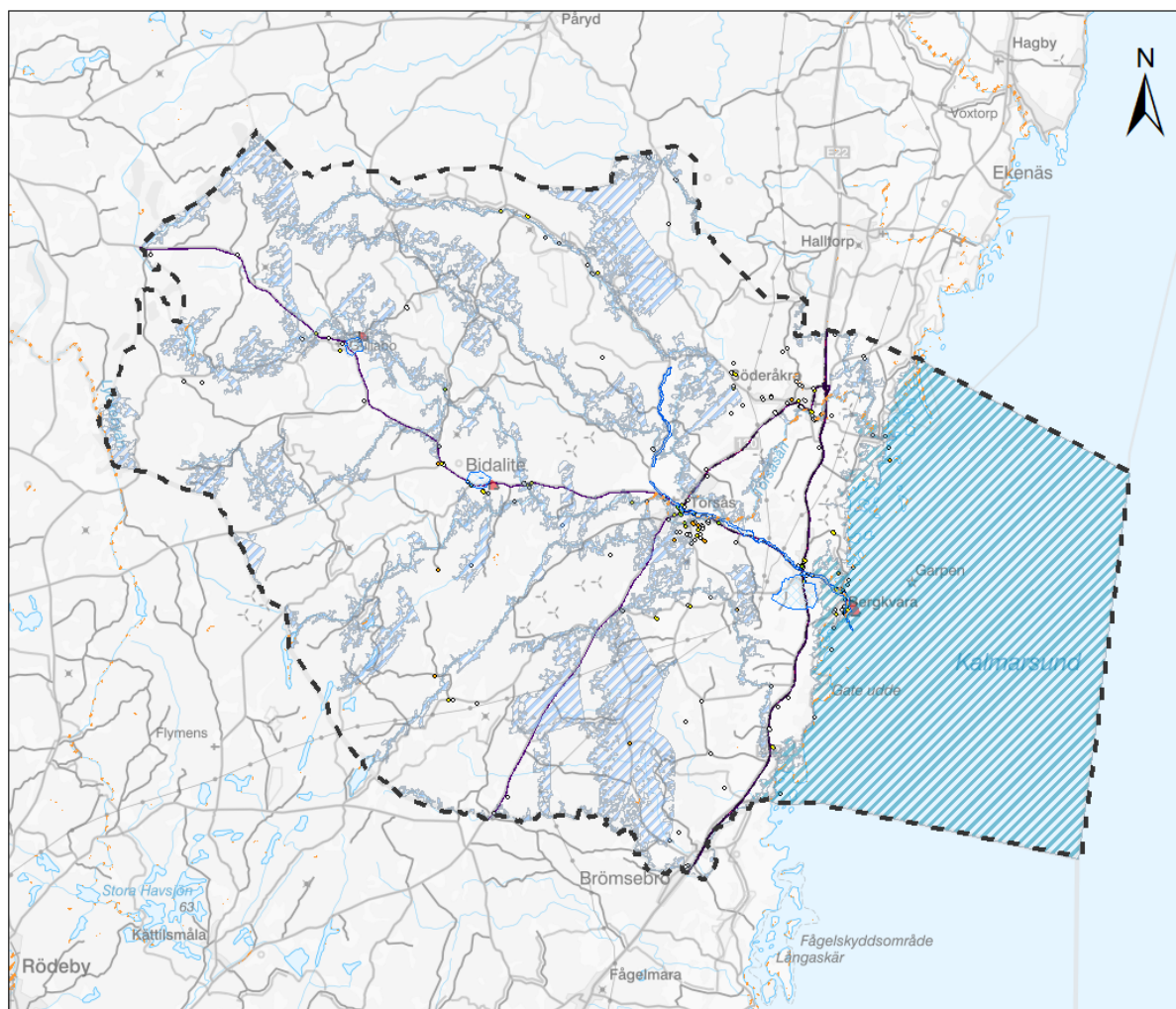
Karta som visar övriga värden och hänsyn i Torsås kommunen kopplat till kulturmiljö.

Teckenförklaring

- Kulturmiljö
- - - Kommungräns

Bilaga 6

Övriga värden och hänsyn: Miljö, hälsa och säkerhet

Karta som visar övriga värden och hänsyn i Torsås kommunen kopplat till miljö, hälsa och säkerhet.

Teckenförklaring

Erosion

Översvämning

Översvämning vattendrag 1,5 m LST 2016

Översvämning Östersjön, 3,0 m

Grundvattenmagasin

Vattenskyddsområde

Förorenad mark

Stor risk

Måttlig risk

Liten risk

Ej riskklassade

Olycksrisk

Buller

Kommungräns

Torsås
kommun

Torsås kommun, Allfargatan 26, Box 503, 385 25 Torsås
Hemsida: torsas.se, e-post: info@torsas.se, telefon: 010-35 33 100